

***PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.
Kwartalny raport finansowy
za okres 3 i 9 miesięcy***

***zakończony dnia 30 września 2019 roku
zgodny z MSSF UE (w milionach złotych)***

SPIS TREŚCI

I. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GK PGE ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2019 ROKU ZGODNE Z MSSF UE	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE.....	8
1. Informacje ogólne	8
1.1 <i>Informacje o jednostce dominującej.....</i>	8
1.2 <i>Informacje o Grupie Kapitałowej PGE.....</i>	8
1.3 <i>Skład Grupy Kapitałowej PGE.....</i>	9
2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	11
2.1 <i>Oświadczenie o zgodności</i>	11
2.2 <i>Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna.....</i>	12
2.3 <i>Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie</i>	12
2.4 <i>Profesjonalny osąd kierownictwa oraz szacunki.....</i>	12
3. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych	13
4. Hierarchia wartości godziwej	17
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	18
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH.....	18
5. Informacje dotyczące segmentów działalności	18
5.1 <i>Informacje dotyczące segmentów branżowych.....</i>	19
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	21
6. Przychody i koszty	21
6.1 <i>Przychody ze sprzedaży</i>	21
6.2 <i>Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym</i>	22
6.3 <i>Pozostałe przychody i koszty operacyjne</i>	23
6.4 <i>Przychody i koszty finansowe</i>	24
6.5 <i>Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności</i>	24
7. Odpisy aktualizujące wartość aktywów	25
8. Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.....	25
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	26
9. Istotne zwiększenia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	26
10. Przyszłe zobowiązania inwestycyjne	26
11. Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności	27
12. Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.....	27
12.1 <i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>	27
12.2 <i>Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego.....</i>	28
13. Zapasy	28
14. Uprawnienia do emisji CO₂ na własne potrzeby	29
15. Wybrane aktywa finansowe	29
15.1 <i>Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe</i>	29
15.2 <i>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty</i>	30
16. Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	30
17. Kapitały własne	31
17.1 <i>Kapitał podstawowy.....</i>	31
17.2 <i>Kapitał z wyceny instrumentów finansowych.....</i>	32
17.3 <i>Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty.....</i>	32

18. Rezerwy	32
18.1 Rezerwa na świadczenia pracownicze	33
18.2 Rezerwa na koszty rekultywacji	33
18.3 Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	34
18.4 Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	34
18.5 Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	34
19. Zobowiązania finansowe	34
19.1 Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	34
19.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	36
20. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	36
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	37
21. Zobowiązania i należności warunkowe. Sprawy sądowe	37
21.1 Zobowiązania warunkowe	37
21.2 Pozostałe istotne kwestie związane ze zobowiązaniami warunkowymi	38
21.3 Należności warunkowe	38
21.4 Inne sprawy sądowe i sporne	38
22. Rozliczenia podatkowe	39
23. Informacja o podmiotach powiązanych	40
23.1 Jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	41
23.2 Spółki zależne od Skarbu Państwa	41
23.3 Wynagrodzenie kadry kierowniczej	41
24. Istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	42
24.1 Ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych ustaw	42
24.2 Przyznanie dodatkowych uprawnień do emisji CO ₂ dla instalacji PGE	43
24.3 Utworzenie Funduszu Eko-Inwestycje	43
II. KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA S.A. ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2019 ROKU ZGODNA Z MSSF UE	44
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	44
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	45
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	46
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	47
1. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych	48
III. ZATWIERDZENIE KWARTALNEGO RAPORTU FINANSOWEGO	50

I. SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GK PGE ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2019 ROKU ZGODNE Z MSSF UE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	3 m-ce zakończone 30 września 2019 <i>(niebadane)</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2019 <i>(niebadane)</i>	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> <i>dane przekształcone</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> <i>dane przekształcone</i>
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT					
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	6.1	9.696	27.932	6.091	18.962
Koszt własny sprzedaży	6.2	(8.661)	(24.509)	(5.065)	(14.963)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY		1.035	3.423	1.026	3.999
Koszty sprzedaży i dystrybucji	6.2	(383)	(965)	(280)	(991)
Koszty ogólnego zarządu	6.2	(253)	(761)	(225)	(736)
Pozostałe przychody/ (koszty) operacyjne netto	6.3	222	1.370	(14)	94
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		621	3.067	507	2.366
Koszty finansowe netto	6.4	(109)	(337)	(29)	(265)
Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności	6.5	12	34	15	58
ZYSK BRUTTO		524	2.764	493	2.159
Bieżący podatek dochodowy	8.	(53)	(393)	(74)	(396)
Odroczony podatek dochodowy	8.	(44)	(179)	(16)	(64)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		427	2.192	403	1.699
INNE CAŁKOWITE DOCHODY					
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:					
Wycena dłużnych instrumentów finansowych		(4)	(1)	(4)	(5)
Wycena instrumentów zabezpieczających		80	(66)	(72)	(37)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		3	2	(1)	3
Podatek odroczoney	8.	(14)	13	14	8
Pozycje, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:					
Zyski i straty aktuarialne z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze		(1)	(143)	-	-
Podatek odroczoney	8.	-	27	-	-
Udział w (stracie)/zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności		-	(1)	(1)	-
INNE DOCHODY ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY, NETTO		64	(169)	(64)	(31)
RAZEM CAŁKOWITE DOCHODY		491	2.023	339	1.668
ZYSK NETTO PRZYPADAJĄCY NA:					
- akcjonariuszy jednostki dominującej		471	2.173	416	1.697
- udziały niekontrolujące		(44)	19	(13)	2
CAŁKOWITE DOCHODY PRZYPADAJĄCE NA:					
- akcjonariuszy jednostki dominującej		535	2.004	352	1.666
- udziały niekontrolujące		(44)	19	(13)	2
ZYSK NETTO I ROZWODNIONY ZYSK NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ PRZYPADAJĄCY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ (W ZŁOTYCH)		0,25	1,16	0,22	0,91

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie 3 niniejszego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień 30 września 2019 (niebadane)	Stan na dzień 31 grudnia 2018 badane dane przekształcone*
AKTYWA TRWAŁE			
Rzeczowe aktywa trwałe		64.317	62.274
Nieruchomości inwestycyjne		48	48
Wartości niematerialne		720	1.046
Prawa do użytkowania składników aktywów		1.244	-
Należności finansowe	15.1	179	168
Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	16.	152	117
Udziały i akcje oraz pozostałe instrumenty kapitałowe		57	53
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności	11.	811	776
Pozostałe aktywa długoterminowe		520	528
Uprawnienia do emisji CO ₂ na własne potrzeby	14.	240	1.203
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	12.1	627	552
		68.915	66.765
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	13.	4.479	2.699
Uprawnienia do emisji CO ₂ na własne potrzeby	14.	1.019	408
Należności z tytułu podatku dochodowego		98	69
Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	16.	296	114
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe	15.1	4.815	4.102
Udziały i akcje oraz pozostałe instrumenty kapitałowe		1	1
Pozostałe aktywa krótkoterminowe		764	457
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	15.2	1.741	1.281
		13.213	9.131
AKTYWA ZAKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY			
		2	9
SUMA AKTYWÓW			
		82.130	75.905
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	17.1	19.165	19.165
Kapitał zapasowy		19.669	19.872
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	17.2	(106)	(52)
Różnice kursowe z przeliczeń		1	(1)
Zyski zatrzymane		9.982	7.743
KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ		48.711	46.727
Kapitał własny przypadający udziałom niekontrolującym		842	1.074
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY			
		49.553	47.801
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Rezerwy długoterminowe	18.	7.617	6.428
Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	19.1	10.974	6.361
Instrumenty pochodne	16.	159	26
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12.2	1.831	1.616
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe		595	611
Pozostałe zobowiązania finansowe	19.2	491	521
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	20.	38	15
		21.705	15.578
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Rezerwy krótkoterminowe	18.	3.569	2.608
Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	19.1	1.696	4.347
Instrumenty pochodne	16.	146	110
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	19.2	3.626	3.613
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		54	14
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe		80	87
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	20.	1.701	1.747
		10.872	12.526
RAZEM ZOBOWIĄZANIA			
		32.577	28.104
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ			
		82.130	75.905

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w notcie 3 niniejszego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Nota	17.1		17.2					
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019 ROKU	19.165	19.872	(52)	(1)	7.743	46.727	1.074	47.801
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	2.173	2.173	19	2.192
Inne całkowite dochody	-	-	(54)	2	(117)	(169)	-	(169)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	(54)	2	2.056	2.004	19	2.023
Podział zysków lat ubiegłych	-	(203)	-	-	203	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	(4)	(4)
Rozliczenie zakupu dodatkowych udziałów w spółkach zależnych	-	-	-	-	(21)	(21)	(254)	(275)
Nabycie nowej spółki zależnej	-	-	-	-	-	-	8	8
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	1	1	(1)	-
TRANSAKcje Z WŁAŚCICIELAMI	-	(203)	-	-	183	(20)	(251)	(271)
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2019 ROKU	19.165	19.669	(106)	1	9.982	48.711	842	49.553

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Nota	17.1		17.2					
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2017 ROKU	19.165	15.328	83	(4)	10.556	45.128	1.250	46.378
Wpływ wdrożenia MSSF 15	-	-	-	-	340	340	-	340
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018 ROKU	19.165	15.328	83	(4)	10.896	45.468	1.250	46.718
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	1.697	1.697	2	1.699
Inne całkowite dochody	-	-	(34)	3	-	(31)	-	(31)
CAŁKOWITE DOCHODY	-	-	(34)	3	1.697	1.666	2	1.668
Podział zysków lat ubiegłych	-	4.544	-	-	(4.544)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	(39)	(39)
Włączenie spółek do konsolidacji	-	-	-	-	27	27	20	47
Rozliczenie zakupu dodatkowych udziałów w spółkach zależnych	-	-	-	-	34	34	(142)	(108)
Podwyższenie kapitału przez udziałowców mniejszościowych	-	-	-	-	-	-	18	18
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	1	1	(2)	(1)
TRANSAKcje Z WŁAŚCICIELAMI	-	4.544	-	-	(4.482)	62	(145)	(83)
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU	19.165	19.872	49	(1)	8.111	47.196	1.107	48.303

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Okres zakończony 30 września 2019 (niebadane)	Okres zakończony 30 września 2018 (niebadane)
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk brutto		2.764	2.159
Podatek dochodowy zapłacony		(424)	(473)
Korekty o pozycje:			
Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności		(34)	(58)
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy aktualizujące		3.005	2.778
Odsetki i dywidendy, netto		167	163
Zysk/(strata) na działalności inwestycyjnej		(159)	(18)
Zmiana stanu należności		(727)	(679)
Zmiana stanu zapasów		(1.780)	(410)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		557	(207)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych, rozliczeń międzyokresowych i uprawnień do emisji CO ₂		(5)	(478)
Zmiana stanu rezerw		1.362	(92)
Pozostałe		39	(17)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		4.765	2.668
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(4.833)	(4.270)
Założenie lokat powyżej 3 m-cy		(256)	(372)
Rozwiązanie lokat powyżej 3 m-cy		243	358
Nabycie aktywów finansowych		(31)	(103)
Objęcie spółek konsolidacją		-	18
Pozostałe		26	30
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		(4.851)	(4.339)
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy z tytułu emisji akcji akcjonariuszy niekontrolujących		-	18
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek, kredytów		5.050	1.979
Wpływy z tytułu emisji obligacji		1.400	-
Spłata pożyczek, kredytów i leasingu finansowego		(3.236)	(223)
Wykup wyemitowanych obligacji		(2.139)	(1.000)
Zapłacone odsetki i prowizje		(258)	(201)
Zwiększenie udziału w spółkach GK		(275)	(111)
Pozostałe		4	(17)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		546	445
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW			
<i>Różnice kursowe netto</i>		<i>(1)</i>	-
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	15.2	1.279	2.551
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU	15.2	1.739	1.325

INFORMACJE OGÓLNE, PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO I INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

1.1 Informacje o jednostce dominującej

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „PGE S.A.”) została utworzona aktem notarialnym z dnia 2 sierpnia 1990 roku i zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy, w dniu 28 września 1990 roku. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000059307. Siedziba jednostki dominującej znajduje się w Warszawie przy ul. Mysiej 2.

W skład Zarządu Spółki na dzień 1 stycznia 2019 roku, na dzień 30 września 2019 roku oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego wchodził:

- Henryk Baranowski – Prezes Zarządu,
- Wojciech Kowalczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Marek Pastuszko – Wiceprezes Zarządu,
- Paweł Śliwa – Wiceprezes Zarządu,
- Ryszard Wasilek – Wiceprezes Zarządu,
- Emil Wojtowicz – Wiceprezes Zarządu.

Struktura własnościowa

Według stanu na dzień 30 września 2019 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej jest następująca:

	Skarb Państwa	Pozostali akcjonariusze	Razem
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	57,39%	42,61%	100,00%
Stan na dzień 30 września 2019 roku	57,39%	42,61%	100,00%

Struktura własnościowa na poszczególne dni sprawozdawcze została zaprezentowana na podstawie informacji dostępnych Spółce.

Według informacji dostępnych Spółce na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego jedynym akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PGE S.A. był Skarb Państwa.

1.2 Informacje o Grupie Kapitałowej PGE

Grupa Kapitałowa PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („Grupa Kapitałowa PGE”, „Grupa PGE”, „Grupa”, „GK PGE”) składa się z jednostki dominującej, którą jest PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., 58 jednostek zależnych objętych konsolidacją oraz 4 jednostek stowarzyszonych i 1 jednostki współkontrolowanej. Dodatkowe informacje na temat jednostek podporządkowanych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały zamieszczone w nocie 1.3.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGE obejmuje okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 września 2019 roku („sprawozdanie finansowe”, „skonsolidowane sprawozdanie finansowe”) oraz zawiera dane porównawcze za okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Śródroczne skonsolidowane skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku zatwierdzonym do publikacji w dniu 8 marca 2019 roku.

Sprawozdania finansowe wszystkich jednostek podporządkowanych sporządzone zostały za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie finansowe jednostki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Podstawowym przedmiotem działania spółek Grupy Kapitałowej PGE jest prowadzenie działalności obejmującej:

- wytwarzanie energii elektrycznej,
- dystrybucję energii elektrycznej,
- obrót hurtowy i detaliczny energią elektryczną, prawami majątkowymi, uprawnieniami do emisji CO₂ oraz gazem,
- wytwarzanie i dystrybucję ciepła,
- świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej PGE.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez istotne spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez istotne spółki Grupy.

Zmiany polityki rachunkowości

W niniejszym sprawozdaniu finansowym przestrzegano tych samych zasad (polityki) rachunkowości i metod kalkulacji, co w ostatnim rocznym sprawozdaniu, z wyjątkiem zmian wynikających z wejścia w życie MSSF 16 *Leasing* oraz zmian prezentacyjnych opisanych szczegółowo w notcie 3. Niniejsze sprawozdanie należy czytać łącznie ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym GK PGE sporządzonym za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku zatwierdzonym do publikacji w dniu 8 marca 2019 roku.

1.3 Skład Grupy Kapitałowej PGE

W okresie sprawozdawczym Grupę Kapitałową PGE tworzyły następujące spółki bezpośrednio i pośrednio zależne objęte konsolidacją:

Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek GK PGE na dzień 30 września 2019	Udział spółek GK PGE na dzień 31 grudnia 2018
SEGMENT: OBRÓT			
1. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Warszawa	Jednostka dominująca		
2. PGE Dom Maklerski S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
3. PGE Trading GmbH Berlin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
4. PGE Obrót S.A. Rzeszów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
5. ENESTA sp. z o.o. Stalowa Wola	PGE Obrót S.A.	87,33%	87,33%
6. PGE Centrum sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
7. PGE Paliwa sp. z o.o. Kraków	PGE Energia Ciepła S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: ENERGETYKA KONWENCJONALNA			
8. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
9. ELBIS sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
10. MegaSerwis sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
11. „ELMEN” sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
12. "Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „ELTUR-SERWIS” sp. z o.o. Bogatynia"	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
13. Przedsiębiorstwo Transportowo-Sprzętowe „BETRANS” sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
14. Przedsiębiorstwo Wulkanizacji Taśm i Produkcji Wyrobów Gumowych BESTGUM POLSKA sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
15. RAMB sp. z o.o. Piaski	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
16. EPORE sp. z o.o. Bogatynia	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	85,38%	85,38%
17. „Energoserwis – Kleszczów” sp. z o.o. Rogowiec	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	51,00%	51,00%
SEGMENT: CIEPŁOWNICTWO			
18. PGE Energia Ciepła S.A. * Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
19. PGE Toruń S.A. Toruń	PGE Energia Ciepła S.A.	95,22%	95,22%
20. PGE Gaz Toruń sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Ciepła S.A.	100,00%	50,04%
21. Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. Wrocław	PGE Energia Ciepła S.A.	58,07%	58,07%
22. Elektrociepłownia Zielona Góra S.A. Zielona Góra	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A.	98,40%	98,40%
23. MEGAZEC sp. z o.o. Bydgoszcz	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
24. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. Zgierz	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	50,98%	50,98%

Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek GK PGE na dzień 30 września 2019	Udział spółek GK PGE na dzień 31 grudnia 2018
25. PGE Ekoserwis sp. z o.o. Wrocław	PGE Energia Ciepła S.A.	84,15%	84,15%
SEGMENT: ENERGETYKA ODNAWIALNA			
26. PGE Energia Odnawialna S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
27. Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
28. Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
29. Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
30. PGE Baltica sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
31. PGE Klaster sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: DYSTRYBUCJA			
32. PGE Dystrybucja S.A. Lublin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA			
33. PGE EJ 1 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	70,00%	70,00%
34. PGE Systemy S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
35. PGE Sweden AB (publ) Sztokholm	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
36. PGE Synergia sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
37. „Elbest” sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
38. Elbest Security sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
39. PGE Inwest 2 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
40. PGE Ventures sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
41. PGE Inwest 8 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
42. PGE Inwest 9 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
43. PGE Inwest 10 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
44. PGE Inwest 11 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
45. PGE Inwest 12 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
46. PGE Inwest 13 S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
47. PGE Inwest 14 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
48. PGE Nowa Energia sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
49. PGE Inwest 16 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
50. PGE Inwest 17 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
51. PGE Inwest 18 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
52. PGE Inwest 19 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
53. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Energia S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
54. BIO-ENERGIA sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
55. Przedsiębiorstwo Transportowo-Usługowe „ETRA” sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	100,00%	100,00%

Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek GK PGE na dzień 30 września 2019	Udział spółek GK PGE na dzień 31 grudnia 2018
56. Energetyczne Systemy Pomiarowe sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	100,00%	100,00%
57. ZOWER sp. z o.o. Czerwionka-Leszczyny	PGE Energia Ciepła S.A.	100,00%	100,00%
58. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe TOREC sp. z o.o. Toruń	PGE Toruń S.A.	50,04%	50,04%
59. 4Mobility S.A. Warszawa	PGE Nowa Energia sp. z o.o.	51,47%	-

* Elektrownia Rybnik wchodząca w skład PGE Energia Ciepła S.A. w nocie 5 niniejszego sprawozdania jest prezentowana w segmencie Energetyka Konwencjonalna.

W powyższej tabeli ujęto między innymi następujące zmiany w strukturze spółek Grupy Kapitałowej PGE, podlegających konsolidacji metodą pełną, które miały miejsce w ciągu okresu zakończony dnia 30 września 2019 roku:

- 2 stycznia 2019 roku został zarejestrowany w KRS podział PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. poprzez wydzielenie z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. do PGE Energia Ciepła S.A. następujących oddziałów:
 - Elektrociepłownia Kielce,
 - Elektrociepłownia Gorzów,
 - Elektrociepłownia Rzeszów,
 - Elektrociepłownia Lublin Wrotków,
 - Elektrociepłownia Zgierz,
 - Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz.

Transakcja nie miała wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

- 17 kwietnia 2019 roku PGE S.A. podjęła decyzję o odstąpieniu od procesu nabycia udziałów będących w posiadaniu pozostałych wspólników PGE EJ1 sp. z o.o. Tym samym PGE S.A. pozostanie posiadaczem 70% udziałów w spółce PGE EJ1 sp. z o.o.
- 24 kwietnia 2019 roku PGE Nowa Energia sp. z o.o. objęła nowo wyemitowane akcje w podwyższonym kapitale spółki 4Mobility S.A. Objęte akcje stanowią 51,47% udziału w podwyższonym kapitale. W wyniku rozliczenia nabycia Grupa Kapitałowa PGE rozpoznała wartość firmy w wysokości 7 mln PLN.
- 14 czerwca 2019 roku PGE Energia Ciepła S.A. kupiła 49,96% udziałów w PGE Gaz Toruń sp. z o.o. i została jedynym udziałowcem tej spółki. W efekcie przeprowadzenia transakcji kapitał własny Grupy uległ zmniejszeniu o 275 mln PLN, w tym kapitał przynależny udziałom niekontrolującym uległ zmniejszeniu o 254 mln PLN.

Dodatkowo w dniu 10 października 2019 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółek PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. oraz PGE Energia Ciepła S.A. podjęły uchwały w sprawie podziału PGE Energia Ciepła S.A. (spółka dzielona) poprzez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych w drodze przeniesienia na PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (spółka przejmująca) części majątku spółki dzielonej w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa obejmującej działalność prowadzoną przez PGE Energia Ciepła S.A. Oddział w Rybniku związaną z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła, jak również dystrybucją energii elektrycznej i ciepła.

Na dzień zatwierdzenia do udostępnienia niniejszego sprawozdania finansowego podział nie został zarejestrowany w KRS.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

2.1 Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 *Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa* oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2018, poz. 512 i 685).

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

2.2 Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest polski złoty („PLN”). Wszystkie wartości liczbowe podano w milionach złotych („mln PLN”), o ile nie zaznaczono inaczej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny pozycji wyrażonych w walutach innych niż PLN na dzień sprawozdawczy:

	30 września 2019	31 grudnia 2018	30 września 2018
USD	4,0000	3,7597	3,6754
EUR	4,3736	4,3000	4,2714

2.3 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje nie zostały przyjęte przez Unię Europejską lub nie są obowiązujące na dzień 1 stycznia 2019 roku:

Standard	Opis zmian	Data obowiązywania
MSSF 14 <i>Regulacyjne pozycje odroczone</i>	Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odoczonych	Standard w obecnej wersji nie będzie obowiązywał w UE
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28	Zawiera wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia	Prace nad zatwierdzeniem zostały odłożone bezterminowo
Zmiany do Założeń koncepcyjnych	Zmiany dotyczą ujednoczenia Założeń Koncepcyjnych	1 stycznia 2020
MSSF 17 <i>Umowy ubezpieczeniowe</i>	Definiuje nowe podejście do rozpoznawania przychodów oraz zysku/ strat w okresie świadczenia usług ubezpieczeniowych	1 stycznia 2021
Zmiany do MSSF 3	Zmiany dotyczą doprecyzowania definicji działalności gospodarczej	1 stycznia 2020
Zmiany do MSR 1 i MSR 8	Zmiany dotyczą definicji terminu „istotny”	1 stycznia 2020
Zmiany do MSSF 9, MSR 39 i MSSF 7	Zmiany dotyczą wskaźnika stopy procentowej	1 stycznia 2020

Grupa Kapitałowa PGE zamierza przyjąć wymienione powyżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, lecz nieobowiązujące na dzień sprawozdawczy, zgodnie z datą ich wejścia w życie.

Powyższe regulacje nie będą miały istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej PGE.

2.4 Profesjonalny osąd kierownictwa oraz szacunki

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione poniżej lub w odpowiednich notach objaśniających.

- W poprzednich okresach sprawozdawczych Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartość aktywów, w tym w szczególności rzeczowych aktywów trwałych. W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa nie zidentyfikowała przesłanek odnośnie dokonania testów na utratę wartości, ani odwrócenia odpisów ujętych w poprzednich okresach. Szacunek wartości odzyskiwalnej rzeczowych aktywów trwałych opiera się na szeregu istotnych założeń, których realizacja w przyszłości jest niepewna i znajduje się w istotnej części poza kontrolą Grupy Kapitałowej PGE. Grupa przyjęła najbardziej właściwe jej zdaniem wielkości i wartości, tym niemniej nie można wykluczyć, iż realizacja poszczególnych założeń będzie odbiegać od przyjętych przez Grupę.
- W dniu 28 grudnia 2018 roku została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw („Ustawa o cenach prądu”). Ustawa wraz z późniejszymi nowelizacjami uregulowała ceny dla odbiorców końcowych energii elektrycznej na 2019 rok i wprowadziła system rekompensat dla przedsiębiorstw energetycznych stosujących obniżone ceny. W związku z przepisami ustawy Grupa dokonała szacunków przychodów z tytułu należnych rekompensat oraz szacunków obniżenia przychodów. Szczegóły opisano w nocie 24.1 niniejszego sprawozdania.
- Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne. W ciągu okresu sprawozdawczego Grupa zmieniła szacunki odnośnie zasadności lub wysokości niektórych rezerw.
W szczególności, w ciągu okresu sprawozdawczego dokonano aktualizacji rezerwy na koszty rekultywacji oraz rezerwy na świadczenia pracownicze ze względu na spadek stopy dyskonta. Szczegóły przedstawione są w nocie 18 niniejszego sprawozdania finansowego.
- Niepewności związane z rozliczeniami podatkowymi zostały opisane w nocie 22 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych

Nowe standardy i interpretacje, które weszły w życie 1 stycznia 2019 roku

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2018 rok, za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Zmiany do MSSF zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie. Zmiany związane z wejście w życie MSSF 16 zostały opisane poniżej. Pozostałe zmiany nie miały istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Grupę:

- Zmiany do MSSF 9 – Zmiany dotyczące prawa wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem;
- Zmiany do KIMSF 23 – Interpretacja stosowana do ustalenia dochodu do opodatkowania, podstawy opodatkowania, nierozliczonych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych i stawek podatkowych;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF cykl 2015-2017 – zmiany do MSSF 3, MSSF 11, MSSF 12; MSR 23;
- Zmiany do MSR 28 – Zmiana dotyczy wyceny inwestycji długoterminowych w jednostkach stowarzyszonych;
- Zmiany do MSR 19 – Zmiany dotyczą programu określonych świadczeń.

MSSF 16 Leasing

Grupa PGE wdrożyła nowy standard MSSF 16 *Leasing* począwszy od sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2019 roku. Grupa wybrała opcję wdrożenia standardu określoną w paragrafie C5.b) MSSF 16, tj. retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym na dzień 1 stycznia 2019 roku jako korekta bilansu otwarcia zysków zatrzymanych.

Nowy standard MSSF 16 *Leasing* zmienił zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny dla leasingobiorcy. Wszystkie umowy spełniające definicję leasingu są obecnie ujmowane co do zasady jak leasing finansowy.

MSSF 16 miał największy wpływ w odniesieniu do poniższych rodzajów umów:

- prawo wieczystego użytkowania gruntu („PWUG”) – zarówno zakupione, jak i otrzymane w aporcje lub otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej,
- służebności gruntowe i przesyłu,
- umowy najmu, dzierżawy itp. związane z umieszczeniem infrastruktury liniowej i technicznej (węzły ciepłownicze, transformatory),
- umowy najmu, dzierżawy itp. pomieszczeń biurowych,
- umowy najmu, dzierżawy itp. budynków, budowli i urządzeń technicznych.

Po dokonanej analizie Grupa uznała, iż następujące rodzaje umów są poza zakresem MSSF 16:

- umowy najmu, dzierżawy, służebności, które nie są uciążliwe dla właściciela nieruchomości (np. ustanowienie służebności na potrzeby linii napowietrznej)
- umowy o zajęcie pasa drogowego na potrzeby umieszczenia infrastruktury energetycznej.

W przypadku powyższych umów nie jest spełniona definicja leasingu, gdyż Grupa nie czerpie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych i nie dysponuje prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Grupa nie rozpoznała leasingu w zakresie ujęcia umów/decyzji dotyczących użytkowania części gruntów służących infrastrukturze podziemnej. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania praktyka rynkowa w tym zakresie jest niejednolita, a dodatkowo w czerwcu 2019 roku ukazała się decyzja Komitetu ds. Interpretacji MSSF dotycząca podobnego przypadku, w którym uznano że umowa spełnia definicję leasingu. Obecnie Grupa jest w trakcie ponownej analizy tego zagadnienia.

W przypadku umów dzierżawy łączy/światłowodów/kanalizacji kablowej Grupa nie wykorzystuje większości zdolności produkcyjnych składnika aktywów. W związku z tym, składnik aktywów nie spełnia kryteriów zidentyfikowanego składnika aktywów w myśl regulacji MSSF 16, a powyższe umowy (np. umowa na dzierżawę przepustowości w linii światłowodowej) nie spełniają definicji leasingu.

Zgodnie z wybraną opcją wdrożenia Grupa nie dokonała przekształcenia danych porównawczych. Na moment wdrożenia MSSF 16 Grupa ujęła składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w przypadku leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17 *Leasing* w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania, zgodnie z paragrafem C8.b.ii).

Ponadto Grupa PGE zdecydowała się na skorzystanie z następujących rozwiązań praktycznych na dzień 1 stycznia 2019 roku przewidzianych w paragrafie C10 MSSF 16 w odniesieniu do leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17:

- Grupa PGE zastosowała pojedynczą stopę dyskontową do portfela leasingów o podobnych cechach (takich jak nieruchomości).
- Grupa PGE zdecydowała o niestosowaniu wymogów, o których mowa w paragrafie C8 do leasingów, których okres leasingu kończy się przed upływem 12 miesięcy od dnia pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2019 roku. Grupa ujęła te leasingi jako leasingi krótkoterminowe.
- Grupa PGE zdecydowała o wyłączeniu początkowych kosztów bezpośrednich z wyceny składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania składników aktywów w dniu pierwszego zastosowania.
- Grupa PGE wykorzystwała wiedzę zdobytą po fakcie, w przypadku określenia okresu leasingu, dla umów które przewidywały okres przedłużenia leasingu lub opcję wypowiedzenia leasingu.

W efekcie zastosowania MSSF 16:

- Prawa do użytkowania składników aktywów z tytułu nowo rozpoznanych umów leasingowych oraz zobowiązania finansowe na dzień 1 stycznia 2019 roku wzrosły o 887 mln PLN.
- Na skutek reklasyfikacji umów spełniających definicję leasingu, a wykazywanych przed 1 stycznia 2019 roku w wartościach niematerialnych i rzeczowych aktywach trwałych, prawa do użytkowania składników aktywów wzrosły, a wartości niematerialne i rzeczowe aktywa trwałe uległy zmniejszeniu, o 367 mln PLN.
- Zyski zatrzymane na 1 stycznia 2019 roku nie uległy zmianie.
- Wynik finansowy brutto za trzy kwartały 2019 roku jest niższy o szacunkowo 27 mln PLN.
- EBITDA za trzy kwartały 2019 roku jest wyższa o szacunkowo 37 mln PLN.

Polityka rachunkowości

Zgodnie z definicją z MSSF 16 umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Z zakresu stosowania MSSF 16 wyłączone są umowy leasingu dotyczące poszukiwania lub wykorzystywania złóż węgla brunatnego, w tym szczególności umowy o ustanowienie użytkowania górniczego oraz PWUG, umowy dzierżawy i im podobne umowy leasingu gruntów dotyczące wyrobisk górniczych, przedpól i zwałowisk. Zgodnie z interpretacją Grupy z zakresu stosowania MSSF 16 wyłączone są umowy dotyczące eksploatacji złóż węgla brunatnego.

Grupa określa okres leasingu jako nieodwołalny okres, przez który leasingobiorca ma prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów, wraz z:

- okresami, na które można przedłużyć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tego prawa; oraz
- okresami, w których można wypowiedzieć leasing, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z tego prawa.

Określając okres leasingu i szacując długość nieodwołalnego okresu leasingu, Grupa stosuje definicję umowy i określa okres egzekwowalności umowy. Leasing przestaje być egzekwowalny gdy zarówno leasingobiorca, jak i leasingodawca ma prawo wypowiedzenia leasingu bez konieczności uzyskania zezwolenia drugiej strony, czego konsekwencją jest najwyżej nieznaczna kara. Pojęcie kary obejmuje wszelkiego rodzaju „niekorzyści” o charakterze ekonomicznym, tworzące bariery wyjścia z umowy.

Jeżeli tylko leasingobiorca ma prawo wypowiedzenia leasingu, prawo to uznaje się za opcję wypowiedzenia leasingu przysługującą leasingobiorcy, którą jednostka uwzględni przy określaniu okresu leasingu. Jeżeli tylko leasingodawca ma prawo wypowiedzenia leasingu, nieodwołalny okres leasingu obejmuje okres objęty opcją wypowiedzenia leasingu.

Okres leasingu rozpoczyna się w dacie rozpoczęcia (udostępnienia bazowego składnika aktywów do użytkowania przez leasingobiorcę) i obejmuje wszelkie okresy beczynszowe przyznane leasingobiorcy przez leasingodawcę.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa uwzględni wszelkie istotne fakty i okoliczności, które tworzą zachętę ekonomiczną dla leasingobiorcy do skorzystania lub nieskorzystania z opcji przedłużenia leasingu, opcji nabycia bazowego składnika aktywów, bądź też nie skorzystania z opcji wypowiedzenia leasingu.

Stopa procentowa leasingu jest stopą procentową, która powoduje, że wartość bieżąca opłat leasingowych oraz niegwarantowanej wartości końcowej równa się sumie wartości godziwej bazowego składnika aktywów oraz wszelkich początkowych kosztów bezpośrednich poniesionych przez leasingodawcę.

Krańcowa stopa procentowa leasingobiorcy jest stopą procentową, jaką leasingobiorca musiałby zapłacić, aby na podobny okres i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym.

Leasingobiorca ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w dacie rozpoczęcia.

Grupa jako leasingobiorca stosuje zwolnienie w zakresie ujęcia, wyceny oraz prezentacji w odniesieniu do:

- leasingów krótkoterminowych, tj. leasingów, których okres leasingu jest nie dłuższy niż 12 miesięcy i które nie zawierają opcji kupna,
- leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość i które nie są przedmiotem dalszego subleasingu. Grupa uznaje, że wartość bazowego składnika aktywów jest niskiej wartości (wartość nowego składnika aktywów bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem) jeżeli nie przekracza 18.000 PLN.

Wyboru zwolnienia dla leasingu krótkoterminowego dokonuje według klasy bazowego składnika aktywów, do którego odnosi się prawo użytkowania. Wybór zwolnienia dla leasingów, w przypadku których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, dokonuje w odniesieniu do poszczególnych leasingów.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu.

Koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinien obejmować:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę, oraz
- szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez leasingobiorcę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu, chyba że te koszty są ponoszone w celu wytworzenia zapasów. Leasingobiorca przyjmuje na siebie obowiązek pokrycia tych kosztów w dacie rozpoczęcia albo w wyniku używania bazowego składnika aktywów przez dany okres.

Leasingobiorca po dacie rozpoczęcia wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania stosując model kosztu. Leasingobiorca wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu:

- pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i łączne straty z tytułu utraty wartości. Odpisy amortyzacyjne są dokonywane przez cały okres trwania leasingu, od momentu przekazania składnika do użytkowania. Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych od prawa do użytkowania zakwalifikowanego jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.
- skorygowanego z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania (np. w wyniku zmiany opłat leasingowych).

Zobowiązanie z tytułu leasingu leasingobiorca ujmuje w dacie rozpoczęcia.

W dacie rozpoczęcia leasingobiorca wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

W dacie rozpoczęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują następujące opłaty za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów podczas okresu leasingu, które pozostają do zapłaty w tej dacie:

- stałe opłaty leasingowe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji, oraz
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Leasingobiorca po dacie rozpoczęcia wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu, które w każdym terminie w ciągu okresu leasingu są kwotą, w ramach której uzyskuje się stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanego salda zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i prezentacji danych

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów zaprezentowano netto odpowiednio: pozostałe przychody operacyjne i pozostałe koszty operacyjne oraz przychody i koszty finansowe.

W bieżącym okresie Grupa zdecydowała o zmianie prezentacji z działalności finansowej do pozostałej działalności operacyjnej wycen forwardów walutowych związanych z zakupem i sprzedażą uprawnień do emisji CO₂ na własne potrzeby Grupy, a także o zmianie prezentacji z działalności operacyjnej do pozostałej działalności operacyjnej wycen instrumentów pochodnych związanych z transakcjami obrotu węglem. Zmieniona prezentacja lepiej odzwierciedla charakter prowadzonej przez Grupę działalności – w szczególności całość transakcji związanej z obrotem CO₂ oraz węgla jest ujęta w tej samej części sprawozdania.

Grupa zdecydowała także o zmianie sposobu podziału zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji na część długo i krótkoterminową. Dotychczasową wartość bieżącą generowanych przepływów pieniężnych zastąpiono metodą terminu płatności.

W związku z opisanymi zmianami Grupa przekształciła dane porównawcze. Przekształcenie zostało przedstawione w poniższych tabelach.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> dane publikowane	Prezentacja netto pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej	Zmiana ujęcia wyceny transakcji terminowych dotyczących obrotu węglem i CO ₂	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> dane przekształcone
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	6.091	-	-	6.091
Koszt własny sprzedaży	(5.068)	-	3	(5.065)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	1.023	-	3	1.026
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(280)	-	-	(280)
Koszty ogólnego zarządu	(225)	-	-	(225)
Pozostałe przychody operacyjne	64	(64)	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	(50)	50	-	-
Pozostałe przychody/ (koszty) operacyjne netto	-	14	(28)	(14)
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	532	-	(25)	507
Przychody finansowe	19	(19)	-	-
Koszty finansowe	(73)	73	-	-
Koszty finansowe netto	-	(54)	25	(29)
Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności	15	-	-	15
ZYSK BRUTTO	493	-	-	493

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> dane publikowane	Prezentacja netto pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej	Zmiana ujęcia wyceny transakcji terminowych dotyczących obrotu węglem i CO ₂	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> dane przekształcone
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	18.962	-	-	18.962
Koszt własny sprzedaży	(14.922)	-	(41)	(14.963)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	4.040	-	(41)	3.999
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(991)	-	-	(991)
Koszty ogólnego zarządu	(736)	-	-	(736)
Pozostałe przychody operacyjne	271	(271)	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	(221)	221	-	-
Pozostałe przychody/(koszty) operacyjne netto	-	50	44	94
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	2.363	-	3	2.366
Przychody finansowe	116	(116)	-	-
Koszty finansowe	(378)	378	-	-
Koszty finansowe netto	-	(262)	(3)	(265)
Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności	58	-	-	58
ZYSK BRUTTO	2.159	-	-	2.159

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Stan na dzień 31 grudnia 2018 <i>dane publikowane</i>	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 31 grudnia 2018 <i>dane przekształcone</i>
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE, w tym:			
Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	6.247	114	6.361
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE ŁĄCZNIE	15.464	114	15.578
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE, w tym:			
Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	4.461	(114)	4.347
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE ŁĄCZNIE	12.640	(114)	12.526
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	28.104	-	28.104

4. Hierarchia wartości godziwej

Zasady wyceny zapasów, instrumentów pochodnych, udziałów i akcji oraz instrumentów nienotowanych na aktywnych rynkach, dla których wiarygodne ustalenie wartości godziwej nie jest możliwe, są analogiczne jak w sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

Grupa wycenia instrumenty pochodne w wartości godziwej przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych, wykorzystując ogólnie dostępne kursy walutowe, stopy procentowe, krzywe dyskontowe w poszczególnych walutach (obowiązujące również dla towarów, których ceny wyrażone są w tych walutach) pochodzące z aktywnych rynków. Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a transakcyjną. Terminowych kursów wymiany walut nie modeluje się jako osobnego czynnika ryzyka, ale wyprowadza z kursu spot i odpowiedniej terminowej stopy procentowej dla waluty obcej w stosunku do PLN.

HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ	Stan na dzień 30 września 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Węgiel kamienny w działalności tradingowej	87	-	140	-
Uprawnienia do emisji CO ₂ w działalności tradingowej	1.350	-	4	-
Zapasy	1.437	-	144	-
Forward walutowy	-	94	-	24
Forward towarowy	-	203	-	6
Kontrakty na zakup/ sprzedaż węgla w działalności tradingowej	-	5	-	2
Wycena transakcji CCIRS	-	47	-	113
Wycena transakcji IRS	-	-	-	4
SWAP towarowy	-	9	-	4
Opcje	-	6	-	12
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty	-	84	-	66
Aktywa finansowe	-	448	-	231
Forward walutowy	-	94	-	59
Forward towarowy	-	2	-	-
SWAP towarowy	-	49	-	46
Kontrakty na zakup/ sprzedaż węgla w działalności tradingowej	-	2	-	7
Wycena transakcji IRS	-	158	-	24
Zobowiązania finansowe	-	305	-	136

W okresie sprawozdawczym i okresie porównawczym nie wystąpiły przesunięcia instrumentów finansowych pomiędzy pierwszym i drugim poziomem hierarchii wartości godziwej.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

5. Informacje dotyczące segmentów działalności

Spółki Grupy Kapitałowej PGE prowadzą działalność na podstawie odpowiednich koncesji, w tym przede wszystkim koncesji na: wytwarzanie, obrót i dystrybucję energii elektrycznej, wytwarzanie, przesył i dystrybucję ciepła, przyznawane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz koncesji na wydobywanie węgla brunatnego ze złóż, udzielanych przez Ministra Środowiska. Koncesje są z reguły wydawane na okres pomiędzy 10 a 50 lat.

Do koncesji na wydobywanie węgla, wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła oraz dystrybucję energii elektrycznej i ciepła przypisane są odpowiednie aktywa, przedstawione w szczegółowych informacjach na temat segmentów operacyjnych. W związku z posiadanymi koncesjami dotyczącymi energii elektrycznej i ciepła ponoszone są roczne opłaty zależne od poziomu obrotów. W przypadku prowadzenia działalności koncesjonowanej związanej z wydobywaniem węgla brunatnego ponoszone są opłaty eksploatacyjne zależne od obowiązującej stawki i wielkości wydobycia, a także opłaty za użytkowanie górnicze.

Grupa Kapitałowa PGE prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności za bieżący oraz porównawczy okres sprawozdawczy zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Podział sprawozdawczości Grupy Kapitałowej PGE oparty jest na segmentach branżowych:

- Energetyka Konwencjonalna obejmuje poszukiwanie i wydobywanie węgla brunatnego oraz produkcję energii w elektrowniach a także działalność pomocniczą w powyższym zakresie.
- Ciepłownictwo obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w źródłach kogeneracyjnych oraz przesyłanie i dystrybucję ciepła.
- Energetyka Odnawialna obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach szczytowo-pompowych oraz ze źródeł odnawialnych.
- Obrót obejmuje sprzedaż i zakup energii elektrycznej oraz gazu na rynku hurtowym, obrót uprawnieniami do emisji oraz prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia oraz zakup i dostawy paliw a także sprzedaż energii elektrycznej oraz świadczenie usług odbiorcom końcowym.
- Dystrybucja obejmuje zarządzanie lokalnymi sieciami dystrybucyjnymi oraz przesyłanie energii elektrycznej.
- Działalność pozostała obejmuje świadczenie usług przez spółki zależne na rzecz Grupy Kapitałowej np. organizacja pozyskiwania finansowania, świadczenie usług informatycznych, księgowo-kadrowych, transportowych. Dodatkowo segment działalności pozostałej obejmuje działalność spółek zależnych, których głównym przedmiotem działalności jest przygotowanie i realizacja projektu budowy elektrowni jądrowej oraz inwestycje w start-upy.

Organizacja i zarządzanie Grupą Kapitałową PGE odbywa się w podziale na segmenty uwzględniające rodzaj oferowanych produktów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki. Przypisanie poszczególnych jednostek do segmentów działalności zostało przedstawione w nocie 1.3 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Grupa Kapitałowa PGE rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – na warunkach rynkowych. Analizując wyniki poszczególnych segmentów działalności kierownictwo Grupy Kapitałowej PGE zwraca przede wszystkim uwagę na osiągnięty wynik EBITDA.

Począwszy od 2019 roku GK PGE wydzieliła nowy segment Ciepłownictwo – w poprzednich okresach aktywa i wyniki tego segmentu były ujmowane i analizowane w ramach segmentu Energetyka Konwencjonalna. Dane porównawcze prezentowane w nocie segmentowej zostały odpowiednio przekształcone.

Nowy układ prezentacyjny ma na celu poprawić transparentność oraz wzmocnić nadzór nad realizacją Strategii Ciepłownictwa, która stanowi jeden z kluczowych obszarów rozwoju Grupy.

Sezonowość segmentów działalności

Główne czynniki wpływające na zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło to: czynniki atmosferyczne - temperatura powietrza, siła wiatru, wielkość opadów, czynniki socjoekonomiczne – liczba odbiorców energii, ceny nośników energii, rozwój gospodarczy PKB oraz czynniki technologiczne – postęp technologiczny, technologia wytwarzania produktów. Każdy z tych czynników ma wpływ na techniczne i ekonomiczne warunki wytwarzania i dystrybucji nośników energii, a tym samym wpływa na wyniki uzyskiwane przez spółki Grupy Kapitałowej PGE.

Poziom sprzedaży energii elektrycznej w ciągu roku jest zmienny i zależy przede wszystkim od czynników atmosferycznych – temperatura powietrza, długość dnia. Wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną jest szczególnie widoczny w okresach zimowych, natomiast niższe zapotrzebowanie obserwujemy w okresach letnich. Ponadto, zmiany sezonowe widoczne są wśród wybranych grup odbiorców końcowych. Efekty sezonowości są bardziej znaczące dla gospodarstw domowych, niż dla sektora przemysłowego.

W segmencie Energetyka Odnawialna energia elektryczna wytwarzana jest z zasobów środowiska naturalnego takich jak woda, wiatr, słońce. Warunki meteorologiczne są istotnym czynnikiem wpływającym na produkcję energii elektrycznej w tym segmencie.

Sprzedaż ciepła zależy w szczególności od temperatury powietrza i jest większa w okresie zimowym, a mniejsza w okresie letnim.

5.1 Informacje dotyczące segmentów branżowych

Informacje dotyczące segmentów branżowych za okres zakończony 30 września 2019 roku

	Energetyka Konwencjonalna	Ciepłownictwo	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	9.442	2.987	719	10.222	4.470	87	5	27.932
Sprzedaż między segmentami	4.810	1.234	52	3.278	68	273	(9.715)	-
PRZYCHODY SEGMENTU, RAZEM	14.252	4.221	771	13.500	4.538	360	(9.710)	27.932
Koszt własny sprzedaży	(12.976)	(3.777)	(508)	(12.226)	(3.448)	(312)	8.738	(24.509)
EBIT *)	1.346	429	214	507	909	(13)	(325)	3.067
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy ujęte w wyniku finansowym	1.419	436	196	25	901	63	(35)	3.005
EBITDA **)	2.765	865	410	532	1.810	50	(360)	6.072
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA								
Aktywa z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług	40.507	7.858	3.355	2.141	18.418	764	308	73.351
Należności z tytułu dostaw i usług	771	342	198	3.513	848	69	(2.646)	3.095
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności								811
Aktywa nieprzypisane								4.873
AKTYWA, RAZEM								82.130
Zobowiązania z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług	10.429	1.674	393	3.351	1.913	105	(1.486)	16.379
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1.060	314	35	2.157	193	45	(2.466)	1.338
Zobowiązania nieprzypisane								14.860
ZOBOWIĄZANIA, RAZEM								32.577
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTU								
Nakłady inwestycyjne RAT i WN	2.752	264	57	14	1.352	135	(133)	4.441
Zwiększenia PDUA	1	-	2	4	8	12	-	27
Razem nakłady inwestycyjne	2.753	264	59	18	1.360	147	(133)	4.468
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i niefinansowych	181	77	1	11	13	-	-	283
Pozostałe koszty niepieniężne ***)	3.052	356	41	413	174	27	189	4.252

*) EBIT = zysk (strata) z działalności operacyjnej

**) EBITDA = EBIT + amortyzacja, likwidacja oraz odpisy (rzeczowe aktywa trwałe („RAT”), wartości niematerialne („WN”), prawa do użytkowania składników aktywów („PDUA”), nieruchomości inwestycyjne („NI”) oraz wartość firmy ujęte w wyniku finansowym.

***) Zmiany o charakterze niepieniężnym dotyczą rezerw m.in. na rekultywację, uprawnienia do emisji CO₂, nagrody jubileuszowe, taryfę pracowniczą i zobowiązań niefinansowych z tyt. świadczeń pracowniczych ujętych w wyniku oraz innych całkowitych dochodach.

Informacje dotyczące segmentów branżowych za okres zakończony 30 września 2018 roku

<i>dane przekształcone</i>	Energetyka Konwencjonalna	Ciepłownictwo	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznym	3.129	3.137	442	7.829	4.278	137	10	18.962
Sprzedaż między segmentami	5.985	773	176	2.384	74	252	(9.644)	-
PRZYCHODY SEGMENTU, RAZEM	9.114	3.910	618	10.213	4.352	389	(9.634)	18.962
Koszt własny sprzedaży	(7.776)	(3.565)	(434)	(8.812)	(3.175)	(338)	9.137	(14.963)
EBIT *)	640	78	163	401	1.016	(9)	77	2.366
Amortyzacja, likwidacja oraz odpisy ujęte w wyniku finansowym	1.161	499	191	19	876	62	(30)	2.778
EBITDA **)	1.801	577	354	420	1.892	53	47	5.144
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA								
Aktywa z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług	36.060	7.677	3.110	2.148	17.312	627	(853)	66.081
Należności z tytułu dostaw i usług	810	338	61	3.066	838	98	(2.247)	2.964
Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności								752
Aktywa nieprzypisane								3.706
AKTYWA, RAZEM								73.503
Zobowiązania z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług	7.169	1.265	338	1.144	1.727	105	(178)	11.570
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	778	297	27	1.906	234	36	(2.152)	1.126
Zobowiązania nieprzypisane								12.504
ZOBOWIĄZANIA, RAZEM								25.200
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTU								
Nakłady inwestycyjne	2.106	510	64	8	1.069	115	(113)	3.759
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i niefinansowych	143	74	-	24	9	-	-	250
Pozostałe koszty niepieniężne ***)	1.373	208	13	610	100	21	(146)	2.179

*) EBIT = zysk (strata) z działalności operacyjnej

**) EBITDA = EBIT + amortyzacja, likwidacja oraz odpisy (rzeczowe aktywa trwałe („RAT”), wartości niematerialne („WN”), nieruchomości inwestycyjne („NI”) oraz wartość firmy ujęte w wyniku finansowym.

***) Zmiany o charakterze niepieniężnym dotyczą rezerw m.in. na rekultywację, uprawnienia do emisji CO₂, nagrody jubileuszowe, taryfę pracowniczą i zobowiązań niefinansowych z tyt. świadczeń pracowniczych ujętych w wyniku oraz innych całkowitych dochodach.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

6. Przychody i koszty

6.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży za okres zakończony 30 września 2019 w podziale na kategorie

Poniżej przedstawiono uzgodnienie między ujawnieniem przychodów w podziale na kategorie a informacjami o przychodach, które jednostka ujawnia dla każdego segmentu sprawozdawczego.

	Energetyka Konwencjonalna	Ciepłownictwo	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
Przychody z umów z klientami	14.237	4.196	626	12.519	4.503	358	(9.695)	26.744
Przychody z tytułu rozpoznanych rekompensat na podstawie Ustawy o cenach prądu	4	26	-	977	-	-	-	1.007
Przychody z leasingu	11	13	145	4	35	2	(15)	195
Rekompensaty KDT	-	(14)	-	-	-	-	-	(14)
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY, RAZEM	14.252	4.221	771	13.500	4.538	360	(9.710)	27.932

Poniżej przedstawiono przychody z umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

Rodzaj dobra lub usługi	Energetyka Konwencjonalna	Ciepłownictwo	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia podatków i opłat	14.149	4.120	625	11.970	4.515	76	(8.696)	26.759
Podatki i opłaty pobrane w imieniu stron trzecich	(2)	(7)	-	(106)	(54)	-	-	(169)
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów, w tym:	14.147	4.113	625	11.864	4.461	76	(8.696)	26.590
Sprzedaż energii elektrycznej	13.528	2.772	450	8.775	3	-	(6.604)	18.924
Sprzedaż usług dystrybucyjnych	11	9	-	36	4.302	-	(64)	4.294
Sprzedaż ciepła	109	1.265	-	7	-	-	-	1.381
Sprzedaż praw majątkowych pochodzenia energii	24	16	132	8	-	-	(10)	170
Regulacyjne usługi systemowe	266	-	39	-	-	-	-	305
Sprzedaż gazu	-	-	-	392	-	-	(35)	357
Sprzedaż paliw	-	-	-	917	-	-	(605)	312
Pozostała sprzedaż towarów i materiałów	209	51	4	1.729	156	76	(1.378)	847
Przychody ze sprzedaży usług	90	83	1	655	42	282	(999)	154
PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI, RAZEM	14.237	4.196	626	12.519	4.503	358	(9.695)	26.744

Przychody ze sprzedaży za okres zakończony 30 września 2018 w podziale na kategorie

Poniżej przedstawiono uzgodnienie między ujawnieniem przychodów w podziale na kategorie a informacjami o przychodach, które jednostka ujawnia dla każdego segmentu sprawozdawczego.

	Energetyka Konwencjonalna	Ciepłownictwo	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
Przychody z umów z klientami	9.103	3.979	456	10.210	4.323	386	(9.616)	18.841
Przychody z leasingu	11	13	162	3	29	3	(18)	203
Rekompensaty KDT	-	(82)	-	-	-	-	-	(82)
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY, RAZEM	9.114	3.910	618	10.213	4.352	389	(9.634)	18.962

Poniżej przedstawiono przychody z umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

Rodzaj dobra lub usługi	Energetyka Konwencjonalna	Ciepłownictwo	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty	Razem
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia podatków i opłat	9.007	3.938	455	10.103	4.728	84	(8.819)	19.496
Podatki i opłaty pobrane w imieniu stron trzecich	(1)	(24)	-	(346)	(452)	-	-	(823)
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów, w tym:	9.006	3.914	455	9.757	4.276	84	(8.819)	18.673
Sprzedaż energii elektrycznej	8.483	2.194	317	7.466	2	-	(7.233)	11.229
Sprzedaż usług dystrybucyjnych	11	9	-	35	4.142	-	(66)	4.131
Sprzedaż ciepła	115	1.242	-	8	-	-	-	1.365
Sprzedaż praw majątkowych pochodzenia energii	21	248	98	-	-	-	(26)	341
Regulacyjne usługi systemowe	246	-	40	-	-	-	-	286
Sprzedaż gazu	-	2	-	427	-	-	(32)	397
Sprzedaż paliw	-	-	-	1.461	-	-	(931)	530
Pozostała sprzedaż towarów i materiałów	130	219	-	360	132	84	(531)	394
Przychody ze sprzedaży usług	97	65	1	453	47	302	(797)	168
PRZYCHODY Z UMÓW Z KLIENTAMI, RAZEM	9.103	3.979	456	10.210	4.323	386	(9.616)	18.841

6.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym

	3 m-ce zakończone 30 września 2019	9 m-cy zakończone 30 września 2019	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>dane przekształcone</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>dane przekształcone</i>
KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM				
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	1.082	3.076	955	2.854
Zużycie materiałów i energii	1.139	3.799	1.117	3.461
Usługi obce	647	1.802	611	1.807
Podatki i opłaty	1.385	4.168	1.028	2.763
Koszty świadczeń pracowniczych	1.269	3.948	1.187	3.654
Pozostałe koszty rodzajowe	85	224	82	228
KOSZTY WEDŁUG RODZAJU, RAZEM	5.607	17.017	4.980	14.767
Zmiana stanu produktów	3	(17)	(7)	(15)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(318)	(887)	(323)	(815)
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(383)	(965)	(280)	(991)
Koszty ogólnego zarządu	(253)	(761)	(225)	(736)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	4.005	10.122	920	2.753
KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	8.661	24.509	5.065	14.963

6.2.1 Koszty amortyzacji, likwidacji oraz odpisy aktualizujące

Poniżej przedstawiono ujęcie amortyzacji i likwidacji oraz odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe („RAT”), wartości niematerialne („WN”), prawa do użytkowania składników aktywów („PDUA”) oraz nieruchomości inwestycyjne („NI”) w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Okres zakończony 30 września 2019	Amortyzacja i likwidacja				Odpisy aktualizujące		
	RAT	WN	PDUA	RAZEM	RAT	PDUA	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	2.675	60	26	2.761	180	5	185
Koszty sprzedaży i dystrybucji	9	2	2	13	-	-	-
Koszty ogólnego zarządu	23	15	5	43	3	-	3
ODNIESIONE W WYNIK FINANSOWY	2.707	77	33	2.817	183	5	188
Zmiana stanu produktów	2	-	-	2	-	-	-
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	69	-	-	69	-	-	-
RAZEM	2.778	77	33	2.888	183	5	188
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	(1)	-	(1)

Okres zakończony 30 września 2018	Amortyzacja i likwidacja				Odpisy aktualizujące		
	RAT	WN	NI	RAZEM	RAT	WN	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	2.450	69	1	2.520	202	-	202
Koszty sprzedaży i dystrybucji	8	2	-	10	-	-	-
Koszty ogólnego zarządu	29	15	-	44	2	-	2
ODNIESIONE W WYNIK FINANSOWY	2.487	86	1	2.574	204	-	204
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	76	-	-	76	-	-	-
RAZEM	2.563	86	1	2.650	204	-	204
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	-	-	(2)	-	(2)

Odpisy aktualizujące ujęte w okresie sprawozdawczym dotyczą nakładów inwestycyjnych poniesionych w jednostkach, dla których stwierdzono utratę wartości w poprzednich okresach.

W pozycji Amortyzacja i likwidacja Grupa ujęła w bieżącym okresie kwotę 37 mln PLN oraz 23 mln PLN w okresie porównawczym z tytułu wartości netto likwidacji RAT i WN.

6.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	Okres zakończony 30 września 2019	Okres zakończony 30 września 2018 <i>dane przekształcone</i>
POZOSTAŁE PRZYCHODY/(KOSZTY) OPERACYJNE		
Przychody z tytułu dodatkowych uprawnień do emisji CO ₂	1.348	-
Efekt zmiany wyceny rezerw na koszty rekultywacji	(246)	(17)
Wycena i realizacja instrumentów pochodnych w tym:	187	43
- CO ₂	158	22
- Węgiel	29	21
Kary, grzywny, odszkodowania	151	90
(Utworzenie)/Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	(93)	(44)
Przekazane darowizny	(22)	(11)
Dotacje	21	18
Rozwiązanie/(Utworzenie) pozostałych rezerw	11	(42)
Zysk ze zbycia RAT/WN	11	13
Pozostałe	2	44
RAZEM POZOSTAŁE PRZYCHODY/(KOSZTY) OPERACYJNE NETTO	1.370	94

Kwestia Przychodów z tytułu dodatkowych uprawnień do emisji CO₂ została opisana w nocie 24.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

6.4 Przychody i koszty finansowe

	Okres zakończony 30 września 2019	Okres zakończony 30 września 2018 <i>dane przekształcone</i>
PRZYCHODY/(KOSZTY) FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Dywidendy	1	1
Odsetki	(152)	(112)
Aktualizacja wyceny	(6)	9
Różnice kursowe	(20)	(12)
Strata na zbyciu inwestycji	-	(1)
RAZEM PRZYCHODY/(KOSZTY) FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH NETTO	(177)	(115)
POZOSTAŁE PRZYCHODY/(KOSZTY) FINANSOWE		
Koszty odsetkowe, w tym efekt zwijania dyskonta	(149)	(137)
Odsetki od należności budżetowych	(2)	1
Rozwiązanie rezerw	(4)	(9)
Pozostałe	(5)	(5)
RAZEM POZOSTAŁE PRZYCHODY/(KOSZTY) FINANSOWE NETTO	(160)	(150)
RAZEM PRZYCHODY/(KOSZTY) FINANSOWE NETTO	(337)	(265)

Koszty odsetek dotyczą głównie wyemitowanych obligacji, zaciągniętych kredytów, pożyczek, zobowiązań z tytułu leasingów. Koszt odsetkowy (efekt zwijania dyskonta) od pozycji niefinansowych dotyczy w głównej mierze rezerwy na koszty rekultywacji oraz rezerwy na świadczenia pracownicze.

6.5 Udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności

	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia	Energopomiar
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,32%	16,48%	25,00%	34,93%	49,79%
Okres zakończony 30 września 2019					
Przychody	6.805	1.022	-	10	50
Wynik z działalności kontynuowanej	181	13	(4)	(1)	2
Udział w wyniku jednostek wykazywanych metodą praw własności	28	2	(1)	-	1
Eliminacja zysków i strat niezrealizowanych	4	-	-	-	-
UDZIAŁ W WYNIKU JEDNOSTEK WYKAZYWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	32	2	(1)	-	1
Pozostałe całkowite dochody	(9)	-	-	-	-
UDZIAŁ W WYNIKU JEDNOSTEK WYKAZYWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	(1)	-	-	-	-
Okres zakończony 30 września 2018					
	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia	
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,32%	16,48%	25,00%	34,93%	
Przychody		7.078	1.106	-	10
Wynik z działalności kontynuowanej		435	112	(5)	(1)
Udział w wyniku jednostek wykazywanych metodą praw własności		67	17	(1)	-
Eliminacja zysków i strat niezrealizowanych		(28)	3	-	-
UDZIAŁ W WYNIKU JEDNOSTEK WYKAZYWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI		39	20	(1)	-
Pozostałe całkowite dochody		5	-	-	-
UDZIAŁ W WYNIKU JEDNOSTEK WYKAZYWANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH		1	-	-	-

7. Odpisy aktualizujące wartość aktywów

	Okres zakończony 30 września 2019	Okres zakończony 30 września 2018
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH		
Zawiązanie odpisu	379	204
Rozwiązanie odpisu	197	2
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ PRAWA DO UŻYTKOWANIA SKŁADNIKÓW AKTYWÓW		
Zawiązanie odpisu	5	-
Rozwiązanie odpisu	-	-
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ ZAPASÓW		
Zawiązanie odpisu	43	6
Rozwiązanie odpisu	5	1

8. Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres zakończony dnia 30 września 2019 roku oraz dnia 30 września 2018 roku przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 30 września 2019	Okres zakończony 30 września 2018
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	382	395
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	11	1
Odroczony podatek dochodowy	189	88
Korekty odroczonego podatku dochodowego	(10)	(24)
OBCIĄŻENIA PODATKOWE WYKAZYWANE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	572	460
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH		
Od zysków i strat aktuarialnych z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	(27)	-
Od wyceny instrumentów zabezpieczających	(13)	(8)
KORZYŚĆ PODATKOWA UJĘTA W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	(40)	(8)

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

9. Istotne zwiększenia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa PGE zakupiła rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne o wartości 4.441 mln PLN oraz prawa do użytkowania składników aktywów o wartości 27 mln PLN. Największe nakłady poniesione zostały przez segment Energetyka Konwencjonalna (2.753 mln PLN) oraz segment Dystrybucja (1.360 mln PLN). Główne pozycje nakładów stanowiły: budowa bloków 5 – 6 w Elektrowni Opole (902 mln PLN), budowa nowego bloku w Elektrowni Turów (318 mln PLN); przyłączenie nowych odbiorców (527 mln PLN).

W bieżącym okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost wartości rzeczowych aktywów trwałych z tytułu aktywowania rezerwy na koszty rekultywacji o 644 mln PLN, z czego 582 mln PLN to kwota wynikająca ze zmiany stopy dyskonta.

W bieżącym okresie nie miały miejsca istotne transakcje sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

10. Przyszłe zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 30 września 2019 roku Grupa Kapitałowa PGE zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie około 4.888 mln PLN. Kwoty te przeznaczone będą głównie na budowę nowych bloków energetycznych, farm wiatrowych, na modernizację majątku jednostek Grupy oraz zakup maszyn i urządzeń.

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Energetyka Konwencjonalna	2.426	3.694
Dystrybucja	1.661	1.199
Energetyka Odnawialna	434	177
Ciepłownictwo	199	114
Działalność pozostała	168	187
PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE, RAZEM	4.888	5.371

*przekształcenie związane głównie z wydzieleniem segmentu Ciepłownictwo

Najbardziej istotne przyszłe zobowiązania inwestycyjne dotyczą:

- Energetyka Konwencjonalna:
 - Oddział Elektrownia Turów – budowa nowego bloku nr 7 – około 1.072 mln PLN,
 - Oddział Elektrownia Turów – modernizacja bloków nr 1-3 – około 158 mln PLN,
 - Oddział Elektrownia Opole – modernizacja bloków nr 1-4 – około 246 mln PLN,
 - Oddział Elektrownia Bełchatów – modernizacja instalacji odsiarczania spalin – około 341 mln PLN.
- Dystrybucja – zobowiązania inwestycyjne związane głównie z majątkiem sieciowym w łącznej wysokości około 1.661 mln PLN,
- Energetyka Odnawialna – zobowiązania inwestycyjne związane głównie z zaprojektowaniem i budową farm wiatrowych Starza, Rybice i Karnice II – około 362 mln PLN,
- Działalność pozostała, PGE EJ 1 sp. z o.o. – umowa na usługi doradztwa technicznego w procesie inwestycyjnym związanym z budową pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, zakres podstawowy 157 mln PLN. Opcjonalny zakres umowy uwzględnia kwotę około 1.120 mln PLN.

PGE EJ 1 sp. z o.o. jest spółką Grupy Kapitałowej PGE, odpowiadającą za bezpośrednie przygotowanie procesu inwestycyjnego polegające na przeprowadzeniu badań środowiskowych i lokalizacyjnych oraz uzyskaniu wszelkich niezbędnych decyzji warunkujących budowę pierwszej polskiej elektrowni jądrowej oraz realizację inwestycji.

Decyzje o realizacji Programu budowy pierwszej polskiej elektrowni jądrowej będą podejmowane w kontekście decyzji Ministerstwa Energii dotyczących modelu pozyskania technologii dla elektrowni jądrowej, modelu finansowania inwestycji oraz kształtu zaktualizowanego Programu Polskiej Energetyki Jądrowej.

Aktualny zakres Programu prowadzonego przez PGE EJ 1 sp. z o.o. zakłada przeprowadzenie prac badań lokalizacyjnych i środowiskowych w dwóch potencjalnych lokalizacjach Lubiatowo – Kopalino, Żarnowiec oraz wykonanie Raportu Oceny Oddziaływania na Środowisko oraz Raportu Lokalizacyjnego. Grupa PGE zamierza w dalszym ciągu udzielać wsparcia finansowego spółce PGE EJ 1 sp. z o.o. niezbędnego do kontynuowania prac w ramach aktualnego zakresu prac przygotowawczych Programu. Decyzja o samej realizacji inwestycji polegającej na wybudowaniu elektrowni jądrowej uzależniona jest m.in. od przygotowania dedykowanego modelu finansowania takiej inwestycji.

11. Udziały i akcje wykazywane metodą praw własności

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Polska Grupa Górnicza sp. z o.o., Katowice	667	640
Polimex - Mostostal S.A., Warszawa	110	108
ElectroMobility Poland S.A., Warszawa,	14	15
PEC Bogatynia sp. z o.o., Bogatynia	8	8
Energopomiar sp. z o.o., Gliwice	12	5
UDZIAŁY I AKCJE WYKAZYWANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	811	776

	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia	Energopomiar
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,32%	16,48%	25,00%	34,93%	49,79%
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2019					
Aktywa obrotowe	2.499	911	44	3	25
Aktywa trwałe	10.546	711	14	21	17
Zobowiązania krótkoterminowe	3.852	642	1	1	8
Zobowiązania długoterminowe	4.840	407	-	-	10
AKTYWA NETTO	4.353	573	57	23	24
Udział w aktywach netto	666	94	14	8	12
Wartość firmy	1	16	-	-	-
UDZIAŁY I AKCJE WYKAZYWANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	667	110	14	8	12

	Polska Grupa Górnicza	Polimex Mostostal	ElectroMobility Poland	PEC Bogatynia	Energopomiar
UDZIAŁ W GŁOSACH	15,32%	16,48%	25,00%	34,93%	47,30%
STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018					
Aktywa obrotowe	2.759	1.223	52	5	31
Aktywa trwałe	9.528	713	9	22	19
Zobowiązania krótkoterminowe	3.679	840	2	2	18
Zobowiązania długoterminowe	4.435	538	-	1	9
AKTYWA NETTO	4.173	558	59	24	23
Udział w aktywach netto	639	92	15	8	11
Wartość firmy	1	16	-	-	(6)
UDZIAŁY I AKCJE WYKAZYWANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	640	108	15	8	5

12. Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

12.1 Aktywa z tytułu podatku odroczonego

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	1.978	1.985
Różnica między podatkową a bieżącą wartością praw do użytkowania	161	-
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową aktywów finansowych	124	65
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zobowiązań	342	301
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zapasów	20	24
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	90	61
Zobowiązania z tytułu szacunku obniżenia przychodów – Ustawa o cenach prądu	58	-
Rezerwa na koszty rekultywacji	691	549
Rezerwa na zakup uprawnień do emisji CO ₂	528	365
Rezerwy na świadczenia pracownicze	670	604
Pozostałe rezerwy	148	131
Nieodpłatnie otrzymana infrastruktura i otrzymane opłaty przyłączeniowe	32	34
Pozostałe	76	49
AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	4.918	4.168

12.2 Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	4.674	4.265
Różnica między podatkową a bieżącą wartością zobowiązań leasingowych	167	-
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową praw majątkowych pochodzenia energii	24	48
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową aktywów finansowych	471	399
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zobowiązań	14	47
Uprawnienia do emisji CO ₂	484	302
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	-	23
Należności z tytułu rozpoznanych rekompensat – Ustawa o cenach prądu	189	-
Pozostałe	99	148
ZOBOWIĄZANIE Z TYTUŁU PODATKU ODROCZONEGO	6.122	5.232
PO SKOMPENSOWANIU AKTYWA I REZERWY W POSZCZEGÓLNYCH SPÓŁKACH PODATEK ODROCZONY GRUPY PREZENTOWANY JEST JAKO:		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	627	552
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(1.831)	(1.616)

13. Zapasy

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Materiały remontowo-eksploatacyjne	644	640
Węgiel kamienny	1.046	959
Mazut	37	52
Pozostałe materiały	58	62
RAZEM MATERIAŁY	1.785	1.713
Prawa majątkowe zielone	1.093	576
Prawa majątkowe żółte	-	169
Prawa majątkowe białe	52	1
Pozostałe prawa majątkowe	8	13
RAZEM PRAWA POCHODZENIA ENERGII	1.153	759
Węgiel kamienny	87	140
Uprawnienia do emisji CO ₂	1.350	4
Pozostałe towary	30	15
RAZEM TOWARY	1.467	159
POZOSTAŁE ZAPASY	74	68
RAZEM ZAPASY	4.479	2.699

Jak opisano w nocie 24.2 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w pozycji Uprawnienia do emisji CO₂ zostały ujęte EUA z dodatkowego przydziału uprawnień do emisji CO₂ za lata 2013-2017. Uprawnienia wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy do wartości godziwej. Ich wartość godziwa wynosi na 30 września 2019 roku 1.348 mln PLN. Uprawnienia te są przeznaczone do działalności tradingowej.

14. Uprawnienia do emisji CO₂ na własne potrzeby

Upewnienia do emisji CO₂ (EUA) otrzymują jednostki wytwórcze należące do Grupy Kapitałowej PGE, które są objęte postanowieniami ustawy z dnia 12 czerwca 2015 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Począwszy od 2013 roku bezwarunkowo przyznawana jest tylko część uprawnień EUA na emisje CO₂ wynikające z produkcji energii cieplnej, natomiast na emisje CO₂ wynikające z produkcji energii elektrycznej co do zasady nie ma bezpłatnych EUA. Na mocy art. 10c Dyrektywy 2009/29/WE wprowadzono możliwość czasowego odstępstwa (derogacji) od zasady braku nieodpłatnych przydziałów EUA na emisje CO₂ związane z wytwarzaną energią elektryczną, pod warunkiem realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI). Warunkiem otrzymania bezpłatnych uprawnień EUA na pokrycie emisji CO₂ związanych z wytwarzaną energią elektryczną jest coroczne przedstawienie sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań wymienionych w KPI.

We wrześniu 2018 roku Grupa Kapitałowa PGE złożyła sprawozdania z realizacji inwestycji ujętych w KPI w celu uzyskania przydziałów EUA na emisje CO₂ związane z wytwarzaną energią elektryczną w 2018 roku. Upewnienia zostały wydane w kwietniu 2019 roku. Grupa otrzymała 14 mln EUA dla roku 2018 oraz dodatkowy przydział uprawnień za lata 2013-2017 w ilości 11 mln EUA (przeznaczone do działalności tradingowej), co zostało opisane w nocie 24.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

W przypadku uprawnień EUA na emisje CO₂ związane z wytwarzaną energią cieplną harmonogram przydziału jest odmienny – w lutym 2019 roku zostały wydane upewnienia EUA, które posłużą na pokrycie emisji CO₂ za 2019 rok (1 mln EUA).

We wrześniu 2019 roku Grupa Kapitałowa PGE złożyła kolejne sprawozdania z realizacji inwestycji ujętych w KPI w celu uzyskania przydziałów EUA na emisje CO₂ dla instalacji wytwarzających energię elektryczną, uzasadnionych wydatkami poniesionymi na realizację zadań inwestycyjnych ujętych w KPI w okresie od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku. Ocena formalna złożonych dokumentów powinna zakończyć się do 30 listopada 2019 roku.

EUA	Stan na dzień 30 września 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Ilość (mln Mg)	3	18	18	19
Wartość	240	1.019	1.203	408

Zmiana stanu uprawnień do emisji CO₂ na własne potrzeby

EUA	Ilość (mln Mg)	Wartość
STAN NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018	62	1.442
Zakup	39	1.714
Przyznane nieodpłatnie	17	-
Umorzenie	(70)	(1.311)
Sprzedaż	(11)	(234)
STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2018	37	1.611
Zakup	40	1.531
Przyznane nieodpłatnie	15	-
Umorzenie	(70)	(1.803)
Reklasyfikacja do zapasów	(1)	(80)
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2019	21	1.259

15. Wybrane aktywa finansowe

Wartość księgowa aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu nie odbiega istotnie od ich wartości godziwej.

15.1 Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności finansowe

	Stan na dzień 30 września 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Należności z tytułu dostaw i usług	-	3.095	-	3.155
Należności z tytułu rozpoznanych rekompensat na podstawie Ustawy o cenach prądu	-	1.007	-	-
Lokaty i depozyty	173	6	161	7
Kaucje, wadła i zabezpieczenia	-	533	1	694
Odszkodowania i kary	-	109	-	193
Pozostałe należności finansowe	6	65	6	53
NALEŻNOŚCI FINANSOWE, RAZEM	179	4.815	168	4.102

Kaucje, wadła i zabezpieczenia dotyczą głównie depozytów zabezpieczających i transakcyjnych oraz funduszu gwarancyjnego związane z transakcjami na rynku energii elektrycznej i CO₂.

15.2 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, z reguły od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów składa się z następujących pozycji:

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Środki pieniężne w banku i kasie	1.478	1.023
Lokaty typu overnight	18	33
Lokaty krótkoterminowe	184	156
Środki na rachunkach VAT	61	69
RAZEM	1.741	1.281
Odstęki naliczone od środków pieniężnych, nie otrzymane na dzień sprawozdawczy	-	-
Różnice kursowe od środków pieniężnych w walutach	(2)	(2)
Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w rachunku przepływów	1.739	1.279
Pozostające do dyspozycji limity kredytowe	4.689	8.312
w tym limity kredytowe w rachunku bieżącym	347	934

Szczegółowy opis zawartych umów kredytowych został opisany w nocie 19.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

W wartości środków pieniężnych zawarte są środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 699 mln PLN (98 mln PLN w okresie porównawczym) na rachunkach klientów PGE Dom Maklerski S.A. stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A., środki na rachunkach VAT w kwocie 61 mln PLN (69 mln PLN w okresie porównawczym) oraz 20 mln z tytułu kaucji i wadium (13 mln PLN w okresie porównawczym).

16. Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik

	Stan na dzień 30 września 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ				
Forward walutowy	33	47	18	11
Forward towarowy na zakup CO ₂	203	2	6	-
SWAP towarowy	9	49	4	46
Kontrakty na zakup/sprzedaż węgla	5	2	2	7
Opcje	6	-	12	-
INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE				
Transakcje zabezpieczające CCIRS	47	-	113	-
Transakcje zabezpieczające IRS	-	158	4	24
Forward walutowy USD	-	-	2	-
Forward walutowy EUR	61	47	4	48
POZOSTAŁE AKTYWA WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY				
Jednostki uczestnictwa i certyfikaty	84	-	66	-
INSTRUMENTY POCHODNE, RAZEM	448	305	231	136
część krótkoterminowa	296	146	114	110
część długoterminowa	152	159	117	26

Forwardy towarowe i walutowe

Transakcje terminowe towarowe i walutowe związane są przede wszystkim z handlem uprawnieniami do emisji CO₂ oraz zakupem i sprzedażą węgla.

Opcje

20 stycznia 2017 roku PGE S.A. nabyła od Towarzystwa Finansowego Silesia sp. z o.o. opcję call na zakup akcji Polimex-Mostostal S.A. Opcja została wyceniona z wykorzystaniem metody Blacka-Scholesa. Terminy realizacji opcji ustalono na: 30 lipca 2020 roku, 30 lipca 2021 roku i 30 lipca 2022 roku.

Swapy na węgiel

PGE Paliwa sp. z o.o. w celu zabezpieczenia swojego ryzyka towarowego na cenę węgla importowanego, zawiera transakcje zabezpieczające to ryzyko za pomocą swapów towarowych na węgiel. Ilość i wartość transakcji jest skorelowana z ilością i wartością importowanego węgla. Zmiana z tytułu wartości godziwej ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Kontrakty zakupowe i sprzedażowe z fizyczną dostawą węgla

PGE Paliwa sp. z o.o. wycenia wszystkie kontrakty na sprzedaż i zakup węgla z fizyczną dostawą w modelu tradera-brokera do wartości godziwej. Na dzień sprawozdawczy spółka posiada kontrakty, których terminy realizacji przypadają do grudnia 2020 roku.

Transakcje IRS

PGE S.A. zawarła transakcje IRS zabezpieczające stopę procentową od zaciągniętych kredytów o łącznej wartości nominalnej 6.130 mln PLN. Dla ujęcia powyższych transakcji IRS Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Wpływ rachunkowości zabezpieczeń na kapitał z aktualizacji wyceny został przedstawiony w nocie 17.2 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Transakcje zabezpieczające CCIRS

W związku z zawarciem pożyczek ze spółką PGE Sweden AB (publ), PGE S.A. zawarła transakcje CCIRS, zabezpieczające kurs walutowy spłaty kapitału i odsetek oraz stopę procentową. W transakcjach tych banki-kontrahenci płacą PGE S.A. odsetki oparte na stopie stałej w EUR, a PGE S.A. płaci odsetki oparte na stopie stałej w PLN. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym odpowiednia część transakcji CCIRS traktowana jest jako zabezpieczenie obligacji wyemitowanych przez PGE Sweden AB (publ).

W bieżącym okresie nastąpił częściowy wykup obligacji PGE Sweden i transakcja ją zabezpieczająca CCIRS została rozliczona.

Dla ujęcia powyższej transakcji CCIRS Grupa Kapitałowa PGE stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Wpływ rachunkowości zabezpieczeń na kapitał z aktualizacji wyceny został przedstawiony w nocie 17.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

17. Kapitały własne

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie optymalnej struktury kapitału w długim okresie, zapewnienie dobrego standingu finansowego i bezpiecznych wskaźników struktury kapitału, które wspierają działalność operacyjną Grupy Kapitałowej PGE. Istotne jest także utrzymanie silnej bazy kapitałowej, będącej podstawą budowania zaufania ze strony przyszłych inwestorów, kredytodawców oraz rynku i zapewniającej przyszły rozwój Grupy Kapitałowej.

17.1 Kapitał podstawowy

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
1.470.576.500 akcji zwykłych serii A o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	15.073	15.073
259.513.500 akcji zwykłych serii B o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	2.660	2.660
73.228.888 akcji zwykłych serii C o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	751	751
66.441.941 akcji zwykłych serii D o wartości nominalnej 10,25 złotych każda	681	681
RAZEM KAPITAŁ PODSTAWOWY	19.165	19.165

Wszystkie akcje Spółki zostały opłacone.

Po dniu sprawozdawczym do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału podstawowego Spółki.

Prawa akcjonariuszy - Uprawnienia Skarbu Państwa dotyczące działalności Spółki

Spółka wchodzi w skład Grupy Kapitałowej PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., w stosunku do której Skarb Państwa posiada szczególne uprawnienia, dopóki pozostaje jej akcjonariuszem.

Szczególne uprawnienia Skarbu Państwa, które mogą mieć zastosowanie do spółek z Grupy Kapitałowej PGE, przewiduje ustawa z dnia 18 marca 2010 roku o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw energii oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych (tj. Dz. U. z 2016 roku, poz. 2012). Ustawa określa szczególne uprawnienia przysługujące ministrowi właściwemu do spraw energii w spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych, prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych, których mienie zostało ujawnione w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej.

Na podstawie przedmiotowych przepisów minister właściwy do spraw energii, może wyrazić sprzeciw wobec podjętej przez Zarząd uchwały lub innej dokonanej przez Zarząd czynności prawnej, której przedmiotem jest rozporządzenie składnikiem mienia stanowiącemu zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej. Sprzeciwem mogą być objęte również uchwały organu spółki dotyczące:

- rozwiązania spółki,
- zmiany przeznaczenia lub zaniechania eksploatacji składnika mienia wchodzącego w skład infrastruktury krytycznej,
- zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa spółki,
- zbycia albo wydzierżawienia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- przyjęcia planu rzeczowo-finansowego, planu działalności inwestycyjnej lub wieloletniego planu strategicznego,
- przeniesienia siedziby spółki za granicę,

jeżeli wykonanie takiej uchwały stanowiłoby rzeczywiste zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej. Sprzeciw wyrażany jest w formie decyzji administracyjnej.

17.2 Kapitał z wyceny instrumentów finansowych

	Okres zakończony 30 września 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA	(52)	83
Zmiana kapitału z wyceny instrumentów finansowych:	(67)	(166)
Wycena instrumentów zabezpieczających w tym:	(66)	(158)
<i>Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie</i>	<i>(149)</i>	<i>(62)</i>
<i>Naliczone odsetki na instrumencie pochodnym przeniesione z kapitału z wyceny i ujęte w kosztach odsetkowych</i>	<i>1</i>	<i>(10)</i>
<i>Rewaluacja walutowa transakcji CIRS przeniesiona z kapitału i ujęta w wyniku z różnic kursowych</i>	<i>74</i>	<i>(85)</i>
<i>Niefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat</i>	<i>8</i>	<i>(1)</i>
Wycena pozostałych instrumentów finansowych	(1)	(8)
Podatek odroczony	13	31
KAPITAŁ Z WYCENY INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	(106)	(52)
PO UWZGLĘDNIENIU PODATKU ODROZONEGO		

Na kapitał z wyceny instrumentów finansowych składa się w głównej mierze wycena z tytułu wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

17.3 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

11 maja 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o zmianie polityki dywidendy. Wobec konieczności finansowania ambitnego programu rozwoju, mając na względzie ograniczenie wzrostu poziomu zadłużenia, Zarząd Spółki rekomendował zawieszenie wypłaty dywidendy z zysków za lata 2016, 2017 i 2018.

Po tym okresie Zarząd Spółki zamierza rekomendować Walnemu Zgromadzeniu Spółki wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy na poziomie 40-50% skonsolidowanego zysku netto przypadającego dla akcjonariuszy jednostki dominującej, korygowanego o wielkość odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych. Wypłata każdej dywidendy będzie uzależniona w szczególności od ogólnej wysokości zadłużenia Spółki, spodziewanych nakładów kapitałowych i potencjalnych akwizycji.

18. Rezerwy

Wartość księgowa rezerw przedstawia się następująco:

	Stan na dzień 30 września 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Świadczenia pracownicze	2.631	237	2.460	245
Rezerwa na koszty rekultywacji	4.778	2	3.763	3
Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	123	2.655	119	1.802
Rezerwy na wartość praw majątkowych przeznaczonych do umorzenia	-	557	-	423
Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	62	10	63	10
Pozostałe rezerwy	23	108	23	125
RAZEM REZERWY	7.617	3.569	6.428	2.608

Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia pracownicze	Rezerwa na koszty rekultywacji	Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Pozostałe	Razem
1 STYCZNIA 2019	2.705	3.766	1.921	423	73	148	9.036
Koszty bieżącego zatrudnienia	67	-	-	-	-	-	67
Koszty przeszłego zatrudnienia	(3)	-	-	-	-	-	(3)
Koszty odsetek	59	90	-	-	-	-	149
Zmiana stopy dyskontowej	178	828	-	-	-	-	1.006
Wyplacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	(138)	(1)	(1.803)	(420)	-	(18)	(2.380)
Rozwiązane rezerwy	-	(1)	(4)	(5)	(8)	(31)	(49)
Utworzone rezerwy - koszty	-	32	2.663	548	7	35	3.285
Utworzone rezerwy - nakłady	-	63	-	-	-	-	63
Pozostałe zmiany	-	3	1	11	-	(3)	12
30 WRZEŚNIA 2019	2.868	4.780	2.778	557	72	131	11.186

Z uwagi na zmianę rynkowych stóp procentowych Grupa Kapitałowa PGE zaktualizowała w bieżącym okresie stopę dyskonta użytą do wyceny rezerwy na koszty rekultywacji oraz rezerwy na świadczenia pracownicze. Stopa dyskonta dla rezerwy na koszty rekultywacji wyrobisk kopalnianych wynosi 3,0% (względem 3,7% na 31 grudnia 2018 roku). Natomiast stopa dyskonta dla rezerwy na świadczenia pracownicze oraz pozostałych rezerw na koszty rekultywacji wynosi 2,4% (względem 3,0% na 31 grudnia 2018 roku). Zmiany stopy dyskonta spowodowały:

- Zwiększenie rezerwy na koszty rekultywacji ujętej drugostronnie w pozostałe koszty operacyjne w wysokości 246 mln PLN;
- Zwiększenie rezerwy na koszty rekultywacji ujętej drugostronnie jako zwiększenie rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 582 mln PLN;
- Zwiększenie rezerw po okresie zatrudnienia ujętych drugostronnie jako zmniejszenie innych całkowitych dochodów w wysokości 142 mln PLN;
- Zwiększenie rezerw na nagrody jubileuszowe ujętych drugostronnie w kosztach operacyjnych w wysokości 36 mln PLN.

	Świadczenia pracownicze	Rezerwa na koszty rekultywacji	Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Pozostałe	Razem
1 STYCZNIA 2018	2.529	3.086	1.453	340	83	151	7.642
Zyski i straty aktuarialne	179	-	-	-	-	-	179
Koszty bieżącego zatrudnienia	94	-	-	-	-	-	94
Koszty przeszłego zatrudnienia	(105)	-	-	-	-	-	(105)
Koszty odsetek	86	103	-	-	-	-	189
Zmiana stopy dyskontowej i innych założeń	100	242	-	-	-	-	342
Wyplacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	(181)	(1)	(1.311)	(769)	-	(17)	(2.279)
Rozwiązane rezerwy	-	(1)	(29)	(9)	(18)	(85)	(142)
Utworzone rezerwy - koszty	-	276	1.808	861	8	94	3.047
Utworzone rezerwy - nakłady	-	58	-	-	-	-	58
Nabycie nowych spółek zależnych	1	-	-	-	-	6	7
Pozostałe zmiany	2	3	-	-	-	(1)	4
31 GRUDNIA 2018	2.705	3.766	1.921	423	73	148	9.036

18.1 Rezerwa na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują głównie:

- świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia – 2.004 mln PLN (1.845 mln PLN na 31 grudnia 2018 roku),
- nagrody jubileuszowe - 864 mln PLN (860 mln PLN na 31 grudnia 2018 roku).

18.2 Rezerwa na koszty rekultywacji

Rezerwa na rekultywację wyrobisk kopalnianych

Grupa Kapitałowa PGE tworzy rezerwy na rekultywację wyrobisk końcowych. Kwota rezerwy prezentowana w sprawozdaniu finansowym obejmuje również wartość Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego tworzonego zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze. Wartość rezerwy na dzień 30 września 2019 roku wynosi 4.288 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2018 roku 3.338 mln PLN.

Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów

Jednostki wytwórcze tworzą rezerwę na rekultywację składowisk odpadów paleniskowych. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 233 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2018 roku 195 mln PLN.

Rezerwa na rekultywację terenów po farmach wiatrowych

Spółki będące właścicielami farm wiatrowych tworzą rezerwy na rekultywację terenów. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 56 mln PLN, a na 31 grudnia 2018 roku 49 mln PLN.

Koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych

Obowiązek przeprowadzenia likwidacji i rekultywacji terenu wynika z „Pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji produkującej energię elektryczną oraz energię ciepłą”, w którym określono sposób restytucji terenu. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 203 mln PLN (184 mln PLN na dzień 31 grudnia 2018 roku) i dotyczy niektórych aktywów segmentu Energetyka Konwencjonalna i Energetyka Odnawialna.

18.3 Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO₂

Jak opisano w nocie 14 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa Kapitałowa PGE jest uprawniona do otrzymania nieodpłatnych uprawnień do emisji CO₂ w związku z poniesionymi nakładami na inwestycje zgłoszone do Krajowego Planu Inwestycyjnego. Przy kalkulacji rezerwy uwzględniane są również te uprawnienia.

18.4 Rezerwa na prawa majątkowe przeznaczone do umorzenia

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwę na wartość praw pochodzenia energii, dotyczących sprzedaży zrealizowanej w okresie sprawozdawczym lub w okresach poprzednich, w części nieumorzonej do dnia sprawozdawczego. Wartość rezerwy na 30 września 2019 roku wynosi 557 mln PLN (423 mln PLN w okresie porównawczym) i tworzona jest głównie przez PGE Obrót S.A.

18.5 Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości

Spółki Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwę na zgłoszone roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości. Kwestia ta dotyczy głównie spółki dystrybucyjnej, posiadającej majątek sieciowy. Rezerwa ujęta na dzień sprawozdawczy wynosi łącznie około 72 mln PLN (w tym 31 mln PLN na sprawy rozpatrywane w postępowaniu sądowym). W okresie porównawczym wartość rezerwy wyniosła 73 mln PLN (w tym 34 mln PLN na sprawy rozpatrywane w postępowaniu sądowym).

19. Zobowiązania finansowe

Wartość zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu stanowi racjonalne przybliżenie ich wartości godziwych, za wyjątkiem obligacji wyemitowanych przez spółkę PGE Sweden AB (publ).

Obligacje wyemitowane przez PGE Sweden AB (publ) są oparte o stałą stopę procentową. Ich wartość wg zamortyzowanego kosztu wykazywana w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 30 września 2019 roku wynosi 606 mln PLN, a wartość godziwa 683 mln PLN.

19.1 Kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing

	Stan na dzień 30 września 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Kredyty i pożyczki	8.107	1.654	5.768	2.168
Wyemitowane obligacje	2.001	19	592	2.177
Leasing	866	23	1	2
RAZEM KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI, OBLIGACJE I LEASING	10.974	1.696	6.361	4.347

Kredyty i pożyczki

W ramach kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku Grupa Kapitałowa PGE wykazuje:

Kredytodawca	Data zawarcia	Data zapadalności	Limit w walucie	Waluta	Stopa procentowa	Zobowiązanie na 30.09.2019	Zobowiązanie na 31.12.2018
Bank Gospodarstwa Krajowego	2014-12-17	2027-12-31	1.000	PLN	Zmienna	1.008	1.001
Bank Gospodarstwa Krajowego	2015-12-04	2028-12-31	500	PLN	Zmienna	504	500
Konsorcjum banków	2015-09-07	2023-09-30	3.630	PLN	Zmienna	3.627	3.648
Konsorcjum banków	2015-09-07	2019-04-30	1.870	PLN	Zmienna	-	1.171
Europejski Bank Inwestycyjny	2015-10-27	2032-10-26	1.500	PLN	Zmienna	1.516	-
Europejski Bank Inwestycyjny	2015-10-27	2032-10-26	490	PLN	Zmienna	496	-
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	2017-06-07	2028-06-06	500	PLN	Zmienna	506	-
Kredyt Rewolwingowy	2018-09-17	2023-12-17	4.100	PLN	Zmienna	-	-
Bank Pekao	2018-07-05	2021-07-03	500	PLN	Zmienna	353	148
PKO BP	2018-04-30	2020-04-29	500	PLN	Zmienna	352	-
Bank Gospodarstwa Krajowego	2018-06-01	2021-05-31	500	PLN	Zmienna	477	420
Millennium	2014-06-08	2021-06-16	7	PLN	Zmienna	2	2
Bank Pekao	2017-09-21	2020-09-21	40	USD	Zmienna	153	149
Bank Ochrony Środowiska	2006-05-30	2020-10-01	136	PLN	Zmienna	8	16
Nordic Investment Bank	2005-10-10	2024-06-20	150	EUR	Zmienna	348	387
Nordic Investment Bank	1999-11-30	2019-05-28	80	USD	Zmienna	-	30
Bank Ochrony Środowiska	2007-05-18	2019-03-31	20	PLN	Zmienna	-	1
Pożyczka wspólników	2017-11-08	2020-11-06	9	PLN	Stała	9	9
Pożyczka wspólników	2018-03-02	2021-03-02	14	PLN	Stała	15	15
NFOŚiGW	2014-06-01	listopad 2020 - grudzień 2028	250	PLN	Stała	214	203
NFOŚiGW	grudzień 2013 - wrzesień 2017	wrzesień 2021 - wrzesień 2024	212	PLN	Zmienna	107	127
WFOŚiGW	maj 2012 – czerwiec 2014	lipiec 2019 - grudzień 2020	370	PLN	Stała	21	69
WFOŚiGW	kwiecień 2013 – grudzień 2018	styczeń 2019 - wrzesień 2026	157	PLN	Zmienna	45	40
RAZEM KREDYTY BANKOWE I POŻYCZKI						9.761	7.936

Na 30 września 2019 roku wartość pozostających do dyspozycji limitów kredytowych w rachunku bieżącym istotnych spółek Grupy Kapitałowej PGE wyniosła 347 mln PLN.

W ciągu trzech kwartałów 2019 roku ani po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki niewywiązania się ze spłat lub naruszenia innych warunków umów kredytowych.

Wyemitowane obligacje

Emitent	Inwestor	Data zawarcia programu	Data zapadalności programu	Limit w walucie programu	Waluta	Stopa procentowa	Data emisji transzy	Data wykupu transzy	Zobowiązanie na 30.09.2019	Zobowiązanie na 31.12.2018
PGE SA	Obligatariusze	2013-06-27	bezterminowy	5.000	PLN	Zmienna	2019-05-21	2029-05-21	1.010	-
							2019-05-21	2026-05-21	404	-
PGE Sweden AB (publ)	Obligatariusze	2014-05-22	bezterminowy	2.000	EUR	Stała	2014-06-09	2019-06-09	-	2.168
							2014-08-01	2029-08-01	606	601
RAZEM WYEMITOWANE OBLIGACJE									2.020	2.769

Leasing

Rozpoznanie zobowiązań leasingowych wynika z wdrożenia MSSF 16 *Leasing*. W związku z tym na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa ujęła zobowiązania z tytułu umów leasingu wysokości 887 mln PLN. Standard został wdrożony przy zastosowaniu zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym na dzień 1 stycznia 2019 roku, w związku z czym dane za okres porównawczy nie podlegały przekształceniu. Szczegóły związane z wdrożeniem MSSF 16 opisano w nocie 3 niniejszego sprawozdania finansowego.

19.2 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe

	Stan na dzień 30 września 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	1.338	-	1.511
Szacunek obniżenia przychodów		757	-	-
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		1.087	6	1.622
Rozrachunki związane z transakcjami giełdowymi	-	261	-	278
Otrzymane kaucje i wadia	26	91	38	83
Ubezpieczenia	-	1	-	17
Zobowiązania z tytułu KDT	446	-	455	11
Inne	19	91	22	91
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	491	3.626	521	3.613

Szacunek obniżenia przychodów dotyczy obniżenia przychodów w 2019 roku zgodnie z przepisami Ustawy o cenach prądu, co zostało szerzej opisane w punkcie 24.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

Pozycja „Inne” obejmuje m.in. zobowiązania PGE Dom Maklerski S.A. wobec klientów z tytułu wpłaconych środków pieniężnych.

20. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Główne składniki pozostałych zobowiązań niefinansowych na poszczególne dni sprawozdawcze

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		
Zobowiązania z tytułu umowy	36	10
Szacunki na zobowiązania z tytułu Programu Dobrowolnych Odejść	2	5
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE, RAZEM	38	15
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		
Opłaty za korzystanie ze środowiska	162	266
Zobowiązania z tytułu należnego VAT	169	173
Zobowiązania z tytułu podatku akcyzowego	33	36
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	187	279
Premie dla pracowników	293	214
Niewykorzystane urlopy	131	132
Inne świadczenia pracownicze	139	47
Podatek dochodowy od osób fizycznych	74	88
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	209	258
Zobowiązania z tytułu umowy	213	186
Inne	91	68
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE, RAZEM	1.701	1.747
POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA, RAZEM	1.739	1.762

Opłaty za korzystanie ze środowiska dotyczą przede wszystkim opłat za zużycie wody oraz emisję gazów w elektrowniach konwencjonalnych oraz opłat eksploatacyjnych wnoszonych przez kopalnie węgla brunatnego.

Pozycja „Inne” w głównej mierze obejmuje wpłaty na Pracowniczy Program Emerytalny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz potrącenia z wynagrodzeń pracowników.

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

21. Zobowiązania i należności warunkowe. Sprawy sądowe

21.1 Zobowiązania warunkowe

	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Zabezpieczenie zwrotu dotacji z funduszy środowiskowych	690	756
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych	247	222
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych	219	177
Roszczenia pracowników	-	1
Inne zobowiązania warunkowe	35	36
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, RAZEM	1.191	1.192

Zabezpieczenie zwrotu dotacji z funduszy środowiskowych

Zobowiązania przedstawiają wartość możliwych przyszłych zwrotów środków otrzymanych przez spółki Grupy Kapitałowej PGE z funduszy środowiskowych na wybrane inwestycje. Zwrot środków będzie musiał nastąpić, jeżeli inwestycje, na które otrzymano dofinansowanie, nie przyniosą oczekiwanego efektu środowiskowego.

Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych

Spór z WorleyParsons

Zobowiązanie warunkowe dotyczy głównie sporu z WorleyParsons, który wystąpił z pozwem o zapłatę kwoty 59 mln PLN tytułem należnego w ocenie powoda wynagrodzenia oraz zwrotu kwoty, zdaniem powoda nienależnie pobranej przez PGE EJ 1 sp. z o.o. z gwarancji bankowej, a następnie rozszerzył powództwo do kwoty 104 mln PLN (tj. o kwotę 45 mln PLN). W dniu 31 marca 2018 roku spółka złożyła odpowiedź na rozszerzone powództwo WorleyParsons.

2 września 2019 roku PGE EJ 1 sp. z o.o. zostało doręczone pismo procesowe zawierające rozszerzenie powództwa WorleyParsons o kwotę 24 mln PLN tytułem skapitalizowanych odsetek.

18 września 2019 roku PGE EJ 1 sp. z o.o. złożyła pismo zawierające rozszerzenie powództwa o kwotę 52 mln PLN tytułem odszkodowania (alternatywnie-bezpodstawnego wzbogacenia) w związku z niewykonaniem przez WorleyParsons zadań określonych w Umowie.

Grupa nie uznaje zgłoszonych w stosunku do niej roszczeń, a ewentualne ich zasądzenie przez sąd uważa za mało prawdopodobne.

Roszczenia dotyczące umów sprzedaży praw majątkowych zawartych z Energa-Obrót S.A.

W październiku 2017 roku PGE Energia Odnawialna S.A. oraz PGE Energia Natury sp. z o. o. (przejęta przez PGE Energia Odnawialna S.A.) otrzymały pozwy, w których Energa-Obrót S.A. wniosła o ustalenie nieistnienia stosunków prawnych, które powstały wskutek zawarcia w 2009 roku ramowych umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z FW Kisielice, FW Koniecwałd (Malbork) oraz FW Galicja. Żądania wszystkich pozwów Energa-Obrót S.A. opierała na zarzucie zawierania umów wykonawczych (umów sprzedaży konkretnych praw majątkowych) z pominięciem ustawy Prawo zamówień publicznych. Alternatywnie, w przypadku uznania, że umowy ramowe są umowami o udzielenie zamówienia publicznego, Energa-Obrót S.A. zarzucała w pozwie bezwzględną nieważność umów, gdyż zostały one zawarte z naruszeniem ustawy Prawo zamówień publicznych. W listopadzie 2017 roku spółki PGE złożyły odpowiedzi na pozwy, w których wskazały na bezpodstawność zarzutów Energa-Obrót S.A.

Postępowania w tych sprawach są w toku. We wszystkich sprawach Sądy skierowały strony do mediacji, która zakończyła się 15 grudnia 2018 roku wobec niedojścia do porozumienia przez strony. W sprawie dotyczącej FW Galicja Sąd zmienił termin pierwszej rozprawy z października 2019 roku na listopad 2019 roku. W sprawie FW Kisielice w październiku odbyła się rozprawa, na której Sąd wyznaczył termin kolejnej rozprawy na kwiecień 2020 roku. W sprawie dotyczącej FW Koniecwałd (Malbork) w maju i w lipcu 2019 roku odbyły się rozprawy, a kolejna rozprawa wyznaczona na wrzesień 2019 roku została przez Sąd odroczone.

Dodatkowo wnioskami z września 2017 roku Energa-Obrót S.A. wezwała PGE Energia Odnawialna S.A. i PGE Energia Natury sp. z o. o. (obecnie przejęta przez PGE Energia Odnawialna S.A.) do ugodowego rozwiązania sporów o zapłatę roszczenia z tytułu nienależnie uiszczonych świadczeń na podstawie nieważnych umów z 2009 roku. Na posiedzeniach, które odbyły się w listopadzie i grudniu 2017 roku nie doszło do zawarcia ugód. W związku z tym w niniejszym sprawozdaniu roszczenia o wartości 71 mln PLN zostały wykazane jako zobowiązania warunkowe. Grupa nie uznaje zgłoszonych w stosunku do niej roszczeń, a ewentualne ich zasądzenie przez sąd uważa za mało prawdopodobne.

Energa-Obrót S.A. powołując się na nieważność umów z 2009 roku odmówiła nabycia praw majątkowych powstałych w związku z produkcją energii elektrycznej odnawialnej w FW Kisielice, FW Koniecwałd (Malbork) oraz FW Galicja, co stanowiło naruszenie postanowień umów ramowych i spowodowało powstanie roszczeń z tytułu kar umownych w wysokości 69 mln PLN (z tego 24 mln PLN ujęte jako przychody w bieżącym okresie, a 45 mln PLN jako przychody w latach poprzednich). Wobec odmowy zapłaty kar umownych, PGE Energia Odnawialna S.A. dochodzi ich zapłaty w toku postępowań sądowych. PGE Energia Odnawialna S.A. we wszystkich sprawach złożyła powództwa wzajemne o zapłatę kwot należności głównych oraz skapitalizowanych odsetek, powiększonych o odsetki ustawowe za opóźnienie, z tytułu naliczenia kar umownych w związku z niewykonaniem ramowych umów sprzedaży praw majątkowych: w zakresie FW Kisielice (w kwietniu 2018 roku), FW Koniecwałd (Malbork) (w maju 2019 roku) oraz FW Galicja (w sierpniu 2019 roku). W sierpniu 2019 roku PGE Energia Odnawialna S.A. rozszerzyła o kolejne okresy powództwa wzajemne o zapłatę kwot należności głównych oraz skapitalizowanych odsetek, powiększonych o odsetki ustawowe za opóźnienie, z tytułu naliczenia kar umownych w związku z niewykonaniem umowy w zakresie FW Kisielice oraz FW Koniecwałd (Malbork).

Szacowany wolumen zielonych certyfikatów, objętych ww. umowami z Energa-Obrót S.A. wynosi 805 tys. MWh. Powyższa wielkość została obliczona według wielkości produkcji za okres od lipca 2017 roku (FW Koniecwałd/Malbork) lub od sierpnia 2017 roku (pozostałe farmy) do końca zakładanych okresów wsparcia dla poszczególnych farm wiatrowych.

Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych

Zobowiązania w znacznej mierze przedstawiają wystawione przez banki gwarancje wniesione jako depozyt celem zabezpieczenia transakcji giełdowych wynikających z członkostwa w Giełdowej Izbie Rozrachunkowej. Na dzień 30 września 2019 roku łączna kwota gwarancji wystawionych przez banki wynosiła 219 mln PLN (177 mln PLN w okresie porównawczym).

Inne zobowiązania warunkowe

Na inne zobowiązania warunkowe składa się w głównej mierze wartość potencjalnego powództwa WorleyParsons (ponad roszczenie już zgłoszone, co opisano powyżej), w wysokości 33 mln PLN.

21.2 Pozostałe istotne kwestie związane ze zobowiązaniami warunkowymi

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Jak zostało przedstawione w nocie 18.5 Grupa Kapitałowa PGE tworzy rezerwę na spory dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości służących działalności dystrybucyjnej, które zostały zgłoszone w postępowaniu sądowym. Ponadto w Grupie Kapitałowej PGE występują spory na wcześniejszych etapach postępowania, a także nie można wykluczyć zwiększenia liczby i wartości podobnych roszczeń w przyszłości.

Zobowiązania kontraktowe dotyczące zakupu paliw

Zgodnie z zawartymi umowami na zakup paliw (głównie węgla i gazu), Grupa Kapitałowa PGE zobowiązana jest do odebrania określonej minimalnej ilości paliw, a także do nieprzekroczenia określonej wielkości maksymalnej poboru gazu. Brak odebrania minimalnych ilości paliw określonych w umowach może skutkować koniecznością uiszczenia dodatkowych opłat. W ocenie Grupy Kapitałowej PGE warunki dostaw paliw do jednostek wytwórczych w przytoczonym powyżej zakresie nie odbiegają od warunków stosowanych na polskim rynku dla dostaw do innych elektrociepłowni.

21.3 Należności warunkowe

Na dzień sprawozdawczy Grupa Kapitałowa posiada należności warunkowe na kwotę 26 mln PLN z tytułu niezbilansowania zakupu i sprzedaży energii na rynku krajowym (27 mln PLN w okresie porównawczym).

21.4 Inne sprawy sądowe i sporne

Kwestia odszkodowania dotyczącego konwersji akcji

Byli akcjonariusze PGE Górnictwo i Energetyka S.A. występowali do sądów z wnioskami o zawezwanie PGE S.A. do prób ugodowych o zapłatę odszkodowania z tytułu nieprawidłowego (ich zdaniem) ustalenia parytetu wymiany akcji spółki PGE Górnictwo i Energetyka S.A. na akcje PGE S.A. w procesie konsolidacji, jaki miał miejsce w 2010 roku. Łączna wartość dotychczasowych roszczeń wynikających z zawezwań do prób ugodowych skierowanych przez byłych akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A. wynosi ponad 10 mln PLN.

Niezależnie od powyższego 12 listopada 2014 roku spółka Socrates Investment S.A. (nabywca wierzytelności od byłych akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A.) złożyła pozew sądowy o zasądzenie odszkodowania w łącznej kwocie ponad 493 mln PLN (plus odsetki) za szkodę poniesioną w związku z nieprawidłowym (jej zdaniem) ustaleniem parytetu wymiany akcji w procesie połączenia spółki PGE Górnictwo i Energetyka S.A. z PGE S.A. Spółka złożyła odpowiedź na pozew. Obecnie toczy się postępowanie sądowe w pierwszej instancji. W dniu 19 kwietnia 2019 roku sąd wskazał biegłych do sporządzenia opinii w w/w sprawie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie ma wyznaczonego terminu następnego posiedzenia sadu.

Ponadto z podobnym roszczeniem wystąpiła spółka Pozwy sp. z o.o., nabywca wierzytelności byłych akcjonariuszy spółki PGE Elektrownia Opole S.A. Spółka Pozwy sp. z o.o. pozwem wniesionym do Sądu Okręgowego w Warszawie przeciwko PGE GiEK S.A., PGE S.A. oraz PwC Polska sp. z o.o. (dalej jako Pozwani) wniosła o zasądzenie od Pozwanych na zasadzie in solidum, ewentualnie solidarnie na rzecz Pozwy sp. z o.o., odszkodowania w łącznej kwocie ponad 260 mln PLN wraz z odsetkami z tytułu rzekomo nieprawidłowego (jej zdaniem) ustalenia stosunku wymiany akcji PGE Elektrownia Opole S.A. na akcje PGE GiEK S.A. w procesie łączenia tych spółek. Pozew ten został do PGE S.A. doręczony 9 marca 2017 roku, zaś termin na złożenie odpowiedzi na pozew został wyznaczony przez sąd do 9 lipca 2017 roku. Spółki: PGE S.A. i PGE GiEK S.A. 8 lipca 2017 roku złożyły odpowiedź na pozew. Sąd Okręgowy w Warszawie w dniu 28 września 2018 roku ogłosił wyrok w pierwszej instancji - pozew spółki Pozwy sp. z o.o. skierowany przeciwko PGE S.A., PGE GiEK S.A. oraz PwC Polska sp. z o.o. został oddalony. W dniu 8 kwietnia 2019 roku do PGE S.A. wpłynął odpis apelacji złożonej przez powoda w dniu 7 grudnia 2018 roku.

Spółki z Grupy PGE nie uznają żądań Socrates Investment S.A., Pozwy sp. z o.o. oraz pozostałych akcjonariuszy występujących z zawezwaniami do prób ugodowych. Zdaniem PGE S.A. roszczenia te są bezzasadne, a cały proces konsolidacji był przeprowadzony rzetelnie i prawidłowo. Sama wartość akcji spółek podlegających połączeniu została określona przez niezależną spółkę PwC Polska sp. z o.o. Dodatkowo plany połączenia ww. spółek, w tym parytety wymiany akcji, były badane w zakresie poprawności i rzetelności przez wyznaczonego przez sąd rejestrowy biegłego, który nie stwierdził żadnych nieprawidłowości. Następnie sąd zarejestrował połączenia ww. spółek. Na zgłoszone roszczenie Grupa PGE nie utworzyła rezerwy.

Pozwy o stwierdzenie nieważności uchwał Walnych Zgromadzeń

W dniu 29 stycznia 2019 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o uchylenie uchwał nr 7, 9 oraz 20 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki podjętych w dniu 19 lipca 2018 roku. Spółka nie zgadza się z pozwem. Odpowiedź na pozew została wysłana w dniu 28 lutego 2019 roku. Obecnie toczy się postępowanie sądowe w pierwszej instancji – jedna rozprawa odbyła się w dniu 31 maja 2019 roku druga zaś, dotycząca przesłuchania świadków w dniu 13 sierpnia 2019 roku.

Kolejna rozprawa celem kontynuowania postępowania dowodowego została wyznaczona na dzień 27 listopada 2019 roku.

Wypowiedzenie umów na zakup praw majątkowych przez Enea S.A.

W październiku i listopadzie 2016 roku spółki PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Energia Odnawialna S.A. oraz PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. (przejęta przez PGE Energia Odnawialna S.A.) otrzymały z Enea S.A. oświadczenia o wypowiedzeniu długoterminowych umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł tzw. „zielonych certyfikatów”. W uzasadnieniu wypowiedzeń Enea S.A. twierdziła, że spółki poważnie naruszyły postanowienia tych umów w postaci nieprzystąpienia do renegotjacji postanowień umów w trybie kontraktowym zgodnie z klauzulą adaptacyjną, o których przeprowadzenie wystąpiła Enea S.A. w lipcu 2015 roku w związku z rzekomą zmianą regulacji prawnych mających wpływ na wykonywanie tych umów.

Zdaniem Grupy Kapitałowej PGE, oświadczenia o wypowiedzeniu umów przedstawione przez Enea S.A. zostały złożone z naruszeniem warunków umownych. Spółki podjęły stosowne kroki w celu dochodzenia swoich praw. Wobec odmowy wykonywania długoterminowych umów przez Enea S.A. w postaci nabywania praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia otrzymanych przez spółki z Grupy PGE w związku z produkcją energii elektrycznej odnawialnej, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. oraz PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. wystąpiły przeciwko Enea S.A. z żądaniem zapłaty kar umownych, a PGE Energia Odnawialna S.A. z żądaniem zapłaty odszkodowania z tytułu poniesionej z tego tytułu szkody. Postępowania we wszystkich sprawach są w toku.

W związku z tym, że zdaniem Grupy Kapitałowej PGE, oświadczenia o wypowiedzeniu umów przedstawione przez Enea S.A. zostały złożone z naruszeniem warunków umownych, na dzień 30 września 2019 roku Grupa rozpoznała należności z tytułu kar umownych i odszkodowań w wysokości 148 mln PLN (z tego 13 mln PLN ujęto w przychodach bieżącego okresu). Zdaniem spółek Grupy Kapitałowej PGE, opierając się między innymi na dostępnych opiniach prawnych, korzystne rozstrzygnięcie powyższych sporów jest bardziej prawdopodobne niż rozstrzygnięcie niekorzystne.

Szacowany wolumen zielonych certyfikatów, objętych umowami z Enea S.A., wynosi około 2.663 tys. MWh. Powyższa wielkość została obliczona za okres od daty wypowiedzenia umów do końca pierwotnie zakładanego okresu obowiązywania umów.

Dodatkowo, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. (przejęta przez PGE Energia Odnawialna S.A.) oraz PGE Energia Odnawialna S.A. wystąpiły z powództwami przeciwko Enea S.A. o zapłatę należności w łącznej wysokości 47 mln PLN z tytułu wystawionych na rzecz Enea S.A. faktur sprzedaży praw majątkowych na podstawie umów. Enea S.A. odmówiła zapłaty tych należności twierdząc, że je skutecznie potrąciła ze swoimi wierzytelnościami wobec spółek z Grupy z tytułu odszkodowania naliczonego w związku z rzekomą szkodą powstałą wskutek nieprzystąpienia przez spółki do renegotjacji umowy w trybie kontraktowym. Zdaniem spółek Grupy potrącenia są bezzasadne, ponieważ wierzytelności Enea S.A. o zapłatę odszkodowania nigdy nie powstały, brak jest również podstaw do uznania stanowiska Enea S.A., że doszło do naruszenia przez spółki jakichkolwiek postanowień umownych. Postępowania są w toku, a kolejne rozprawy zostały wyznaczone na listopad 2019 roku.

22. Rozliczenia podatkowe

Obowiązki i uprawnienia podatkowe są określone w Konstytucji, ustawach podatkowych oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Zgodnie z ordynacją podatkową podatek definiuje się jako publicznoprawne, nieodpłatne przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Uwzględniając kryterium przedmiotowe, obowiązujące w Polsce podatki można uszeregować w pięciu grupach: opodatkowanie

dochodów, opodatkowanie obrotu, opodatkowanie majątku, opodatkowanie czynności, oraz inne opłaty, nie zaklasyfikowane gdzie indziej.

Z punktu widzenia działalności podmiotów gospodarczych zasadnicze znaczenie ma opodatkowanie dochodów (podatek dochodowy od osób prawnych), opodatkowanie obrotów (podatek od towarów i usług VAT, podatek akcyzowy) oraz opodatkowanie majątku (podatek od nieruchomości i od środków transportowych). Nie można pominąć innych opłat i wpłat, które zaklasyfikować można jako quasi – podatki. Wśród nich wymienić należy między innymi składki na ubezpieczenia społeczne.

Podstawowe stawki podatkowe kształtowały się następująco: w 2019 roku stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, dla małych przedsiębiorców możliwa jest stawka 9%, podstawowa stawka podatku VAT - 23%, obniżone: 8%, 5%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi są objęte zwolnieniem z podatku VAT.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, wysoki stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

Podatkowa Grupa Kapitałowa

18 września 2014 roku została zawarta na okres 25 lat umowa podatkowej grupy kapitałowej pod nazwą „PGK PGE 2015”, dla której PGE S.A. jest spółką reprezentującą.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 75%, brak powiązań kapitałowych między spółkami zależnymi, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 2% (liczonego dla całej PGK) oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza PGK wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

Mechanizm podzielonej płatności w VAT

Grupa Kapitałowa wykorzystuje środki otrzymywane od kontrahentów na rachunkach VAT do płatności swoich zobowiązań zawierających podatek VAT. Wysokość środków na rachunkach VAT w danym dniu zależy w głównej mierze od tego, jak wielu kontrahentów Grupy Kapitałowej skorzysta z mechanizmu oraz relacji między terminami płatności należności i zobowiązań. Według stanu na dzień 30 września 2019 roku saldo środków pieniężnych na rachunkach VAT wynosiło 61 mln PLN.

Podatek akcyzowy

W związku z nieprawidłową implementacją przepisów unijnych do polskiego systemu prawnego w spółce PGE GiEK S.A. w 2009 roku rozpoczęły się postępowania w zakresie uzyskania zwrotu nienależnie uiszczanego podatku akcyzowego w okresie styczeń 2006 – luty 2009 roku. Nieprawidłowość polegała na opodatkowaniu energii elektrycznej na pierwszym etapie jej sprzedaży, tj. przez producentów, podczas gdy powinna być opodatkowana sprzedaż na rzecz tzw. nabywców końcowych.

Sądy administracyjne rozpatrując skargi spółki w zakresie roszczeń restytucyjnych na wydawane przez organy podatkowe decyzje odmawiające stwierdzenia nadpłaty akcyzy orzekały, iż spółka nie poniosła ciężaru ekonomicznego nienależnie uiszczanego podatku akcyzowego (co w świetle uchwały NSA z dnia 22 czerwca 2011 roku sygn. akt I GPS 1/11 wyklucza możliwość zwrotu nadpłaty). Zdaniem NSA roszczenia, które spółka wykazywała, w szczególności za pomocą analiz ekonomicznych, mają charakter kompensacyjny i w związku z tym mogą być dochodzone wyłącznie przed sądami cywilnymi. W związku z powyższym PGE GiEK S.A. podjęła decyzję o wycofaniu się z postępowań w zakresie roszczeń restytucyjnych. Obecnie działania w zakresie nadpłaty podatku akcyzowego prowadzone są na drodze cywilnej.

Z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii Grupa nie ujmuje w sprawozdaniu finansowym żadnych skutków związanych z ewentualnym uzyskaniem odszkodowania na drodze cywilnej w związku z nienależnie uiszczanym podatkiem akcyzowym.

Podatek od nieruchomości

Podatek od nieruchomości stanowi istotne obciążenie niektórych spółek Grupy Kapitałowej PGE. Regulacje dotyczące podatku od nieruchomości w niektórych obszarach są niejasne i budzą szereg wątpliwości interpretacyjnych. Organy podatkowe, którym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, często wydają niespójne interpretacje podatkowe w podobnych merytorycznie sprawach. Powyższe powoduje, iż spółki Grupy Kapitałowej PGE były i mogą być stronami postępowań dotyczących podatku od nieruchomości. Jeżeli Grupa uznaje, że w wyniku postępowania korekta rozliczeń jest prawdopodobna, tworzy odpowiednią rezerwę.

23. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje Grupy Kapitałowej PGE z jednostkami powiązаныmi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów i usług lub oparte są o koszt ich wytworzenia.

23.1 Jednostki stowarzyszone i współkontrolowane

Łączna wartość transakcji, sald z jednostkami stowarzyszonymi i współkontrolowanymi została przedstawiona w tabeli poniżej.

	Okres zakończony 30 września 2019	Okres zakończony 30 września 2018
Sprzedaż do jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	10	14
Zakupy od jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	1.846	1.472
	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Należności handlowe od jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	1	7
Zobowiązania handlowe wobec jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	234	120

Powyższe obroty i salda uwzględniają transakcje z Polską Grupą Górniczą S.A. oraz Polimex-Mostostal S.A.

23.2 Spółki zależne od Skarbu Państwa

Dominującym właścicielem PGE Polskiej Grupy Energetycznej S.A. jest Skarb Państwa, w związku z tym zgodnie z MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane. Spółki Grupy PGE identyfikują szczegółowo transakcje z około 40 najważniejszymi spółkami zależnymi od Skarbu Państwa.

Łączna wartość transakcji, sald z powyższymi jednostkami została przedstawiona w tabeli poniżej.

	Okres zakończony 30 września 2019	Okres zakończony 30 września 2018
Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	1.545	1.402
Zakupy od podmiotów powiązanych	4.095	3.415
	Stan na dzień 30 września 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Należności handlowe od podmiotów powiązanych	351	230
Zobowiązania handlowe wobec podmiotów powiązanych	555	682

Największe transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa dotyczą spółek Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., PKP Cargo S.A., Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., PKO Bank Polski S.A., Grupa LOTOS S.A., PKN Orlen S.A., TAURON Dystrybucja S.A..

Ponadto Grupa Kapitałowa PGE dokonuje istotnych transakcji na rynku energii za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii S.A. Z uwagi na fakt, iż jednostka ta zajmuje się jedynie organizacją obrotu giełdowego, zakup i sprzedaż za jej pośrednictwem nie są traktowane jako transakcje z podmiotem powiązanym.

23.3 Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Główna kadra kierownicza obejmuje Zarząd i Radę Nadzorczą jednostki dominującej oraz istotnych spółek zależnych.

tys. PLN	Okres zakończony 30 września 2019	Okres zakończony 30 września 2018
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	26.776	27.603
Świadczenia po okresie zatrudnienia	1.373	3.325
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA GŁÓWNEJ KADRY KIEROWNICZEJ	28.149	30.928
Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej	15.042	15.611
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	43.191	46.539
	Okres zakończony 30 września 2019	Okres zakończony 30 września 2018
Zarząd jednostki dominującej	5.857	5.847
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	563	507
Zarządy - jednostki zależne	19.058	22.354
Rady Nadzorcze - jednostki zależne	2.671	2.220
RAZEM	28.149	30.928
Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej	15.042	15.611
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	43.191	46.539

W spółkach GK PGE (pośrednio i bezpośrednio zależnych) realizowana jest zasada, że członkowie zarządów zatrudniani są na podstawie umowy o świadczenie usług zarządzania. W nocie 6.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym wynagrodzenia z tego tytułu są prezentowane w pozycji pozostałe koszty rodzajowe.

24. Istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

24.1 Ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych ustaw

W dniu 28 grudnia 2018 roku została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw („Ustawa o cenach prądu”). Ustawa ta ma na celu ustabilizowanie cen sprzedaży energii elektrycznej do odbiorcy końcowego w 2019 roku. Ustawa o cenach prądu została dwukrotnie znowelizowana: ustawą z dnia 21 lutego 2019 roku oraz ustawą z dnia 13 czerwca 2019 roku. Ponadto w dniu 19 lipca 2019 roku została uchwalona ustawa o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych, która wpływa na Ustawę.

Kluczowe postanowienia znowelizowanej Ustawy o cenach prądu są następujące:

- Z dniem 1 stycznia 2019 roku podatek akcyzowy na energię elektryczną został obniżony z 20 zł do 5 zł za MWh. Obniżona została również o 95% opłata przejściowa, płacona co miesiąc przez odbiorców energii elektrycznej.
- Spółki obrotu zostały zobowiązane do oferowania w 2019 roku odbiorcom końcowym energii elektrycznej w cenach ustalonych zgodnie z Ustawą. Zasady ustalania cen i krąg beneficjentów Ustawy są odmienne w pierwszym i drugim półroczu 2019 roku.
- W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 roku ceny za energię elektryczną dla odbiorcy końcowego mają odpowiadać cenom stosowanym w dniu 31 grudnia 2018 roku ustalonym w taryfie zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”) albo cenom stosowanym 30 czerwca 2018 roku – jeżeli ceny dla odbiorców końcowych zostały określone w sposób inny niż w taryfie. Do utrzymania cen z 2018 roku uprawnieni są wszyscy odbiorcy końcowi. Wyjątek od tej zasady dotyczy przedsiębiorstw energochłonnych, które w terminie do 12 września 2019 roku złożyły stosowne oświadczenie o zrzeczeniu się do uprawnienia do korzystania z obniżonych cen i opłat za energię elektryczną z Ustawy.
- W okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 roku:
 - Dla gospodarstw domowych (w tym również budynków mieszkalnych, garaży, domków letniskowych i ogródków działkowych) obowiązują ceny z 2018 roku. Z kolei dla mikro i małych przedsiębiorców, szpitali, jednostek finansów publicznych, państwowych jednostek organizacyjnych warunkiem obowiązywania cen z 2018 roku jest złożenie odpowiedniego oświadczenia przez beneficjenta. Termin składania oświadczeń upłynął 13 sierpnia 2019 roku.
 - Średnie i duże przedsiębiorstwa – nie są uprawnione do utrzymania cen z 2018. Podmioty te mogą wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie z tytułu wzrostu cen energii elektrycznej do Zarządcy Rozliczeń S.A. zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej de minimis.
 - Przedsiębiorstwa energochłonne – nie są beneficjentami Ustawy o cenach prądu w tym okresie. Przedsiębiorstwa energochłonne mogą skorzystać ze wsparcia na podstawie ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych.
- Przedsiębiorstwa sprzedaży detalicznej (jak PGE Obrót S.A.) są uprawnione do otrzymania rekompensat z tytułu obniżenia ceny. Wysokość rekompensat zależy przede wszystkim od średnioważonych cen energii elektrycznej i pozostałych kosztów jednostkowych przedsiębiorstw obrotu publikowanych przez Prezesa URE – oraz zrealizowanego wolumenu. Rekompensaty przyznawane są na wniosek przedsiębiorstwa.

W okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa PGE dostosowała ceny sprzedaży energii elektrycznej dla gospodarstw domowych korzystających z cen taryfowych lub pochodnych oraz w cennikach taryfowych A, B, C, R zgodnie z Ustawą. W przypadku innych beneficjentów Ustawy o cenach prądu, w pierwszym półroczu 2019 roku Grupa Kapitałowa PGE stosowała ceny wynikające z zawartych umów, ponieważ zmiana ceny sprzedaży dla tych beneficjentów Ustawy jest uzależniona od wydania przepisów wykonawczych, które zostały opublikowane po 30 czerwca 2019 roku. W konsekwencji spółki obrotu zostały zobowiązane do dostosowania cen dla wszystkich odbiorców końcowych do dnia 13 września 2019 roku ze skutkiem od 1 stycznia 2019 roku.

Skutki sprawozdawcze

Oceniając skutki sprawozdawcze dla skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa uwzględniła w swojej analizie w szczególności:

- Różnicę pomiędzy przychodami oszacowanymi zgodnie z Ustawą i nieuniknionymi kosztami wypełnienia obowiązku wypełnienia kontraktów na poziomie poszczególnych spółek – w tym głównie PGE Obrót S.A.
- Dodatni bilans energetyczny pomiędzy wartością wytworzenia energii elektrycznej i sprzedaży do odbiorcy końcowego.
- Wartość należnych rekompensat zarówno za pierwsze jak i drugie półrocze 2019 roku.
- Niepewności związane z oszacowaniem obniżki przychodów oraz należnych rekompensat.

Część skutków Ustawy jest szacunkiem Grupy Kapitałowej PGE i ostateczne rozliczenie obniżenia przychodów i otrzymane rekompensaty mogą się różnić od wartości ujętych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Analizując kwestię tzw. umów rodzących obciążenia w rozumieniu MSR 37 w segmencie Obrót różnica pomiędzy przychodami oszacowanymi zgodnie z Ustawą i nieuniknionymi kosztami wypełnienia obowiązku wypełnienia kontraktów na dzień 30 września 2019 roku wynosi 71 mln PLN (nadwyżka kosztów nad przychodami). Przy czym do kosztów co do zasady zalicza się wyłącznie koszty bezpośrednio związane z kontraktem, których jednostka by uniknęła, gdyby nie realizowała kontraktu. Ustalenie straty na kontrakcie w rozumieniu MSR 37 nie obejmuje przyszłych strat operacyjnych. W odniesieniu do rekompensat należnych za czwarty kwartał 2019 roku Grupa przyjęła założenie, iż rekompensaty są jej bezwzględnie należne i należy je uwzględnić w sprawozdaniu finansowym w celu prawidłowego odzwierciedlenia efektów Ustawy. W konsekwencji zgodnie z MSR 37 w segmencie Obrót ujęto oczekiwany zwrot wydatków w postaci części rekompensat należnych za czwarty kwartał 2019 roku. Wysokość ujętego zwrotu wynosi 66 mln PLN.

Oczekiwany zwrot wydatków został oszacowany dla poszczególnych grup kontraktów zgodnie z najlepszą wiedzą Grupy, w wysokości nie wyższej niż wartość rezerwy utworzonej dla danej grupy kontraktów. Ostateczna wysokość rekompensat będzie zależeć od publikacji kolejnych parametrów przez Prezesa URE i może różnić się od szacunków Grupy.

Z kolei zdaniem Grupy umowy rodzące obciążenia nie występują na poziomie skonsolidowanego sprawozdania finansowego z uwagi na dodatnią marżę realizowaną pomiędzy kosztem wytworzenia energii a jej sprzedażą do odbiorcy końcowego.

Na dzień 30 września 2019 roku Grupa PGE wykazuje należności z tytułu należnych rekompensat za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 września 2019 roku w wysokości 1.007 mln PLN.

24.2 Przyznanie dodatkowych uprawnień do emisji CO₂ dla instalacji PGE

W wyniku rozliczenia nakładów inwestycyjnych dokonanych w Grupie PGE, aktywa wytwórcze nabyte od grupy EDF w 2017 roku otrzymały w kwietniu 2019 roku dodatkowy przydział uprawnień do emisji CO₂ za lata 2013-2017 w wysokości około 11 mln ton uprawnień. Uprawnienia te są przeznaczone do działalności tradingowej.

Otrzymane uprawnienia zostały ujęte w pozycji Zapasy (nota 13) oraz Pozostałe przychody operacyjne (nota 6.3). Uprawnienia wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy do wartości godziwej. Ich wartość godziwa wynosi na 30 września 2019 roku 1.348 mln PLN a wycena związanych z nimi kontraktów terminowych (towarowych i walutowych) wynosi łącznie 87 mln PLN.

24.3 Utworzenie Funduszu Eko-Inwestycje

W dniu 30 lipca 2019 roku spółki PGE S.A., PGE Energia Ciepła S.A., PGE GiEK S.A. oraz PGE Energia Odnawialna S.A. zawarły umowę inwestycyjną z Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych Energia S.A. które planuje utworzyć fundusz inwestycyjny zamknięty aktywów niepublicznych pod nazwą „Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych Eko-Inwestycje”.

Fundusz będzie koncentrował działania na realizacji projektów inwestycyjnych o charakterze komplementarnym w stosunku do podstawowej działalności GK PGE, zgodnych z jej strategią, nakierowane na rozwój nowych linii biznesowych. Polityka inwestycyjna Funduszu przewiduje określone kategorie lokat Funduszu, obszary rynkowe oraz kryteria, jakimi będą się kierować zarządzający aktywami Funduszu przy wyborze tychże lokat. Fundusz będzie realizować cel inwestycyjny przez lokowanie środków w podmioty działające w obszarach rynkowych związanych z:

- elektromobilnością,
- zwiększeniem elastyczności i optymalizacją systemów energetycznych,
- usługami efektywności energetycznej,
- ograniczaniem emisyjności energetyki, poprawą jej sprawności, niezawodności i elastyczności wytwarzania, w tym inwestycje w wysokowydajne źródła wytwarzania,
- wykorzystaniem technologii cyfrowych do poprawy efektywności kosztowej procesów produkcyjnych i wspierających w energetyce.

Zakładany horyzont inwestycyjny obejmuje okres co najmniej 5 lat, o ile szczegółowe warunki inwestycji nie będą uzasadniały krótszego okresu.

Inwestorzy zobowiązani będą do dokonania wpłat do Funduszu w łącznej kwocie nie mniejszej niż 1,5 mld PLN do końca okresu dostosowawczego Funduszu, tj. do końca 36 miesięcy od daty rejestracji Funduszu, na podstawie harmonogramu określonego w umowie, przy czym większość wpłat przypadłaby na rok 2020. Środki przekazywane do Funduszu będą pochodziły między innymi ze sprzedaży części dodatkowych uprawnień do emisji CO₂. Fundusz zostanie utworzony na czas nieokreślony. Rozwiązanie Funduszu może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 7 lat od wpisania Funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych.

II. KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA S.A. ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2019 ROKU ZGODNA Z MSSF UE

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	3 m-ce zakończone 30 września 2019 <i>(niebadane)</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2019 <i>(niebadane)</i>	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> <i>dane przekształcone</i>	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> <i>dane przekształcone</i>
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	3.824	11.872	2.779	7.958
Koszt własny sprzedaży	(3.663)	(11.151)	(2.566)	(7.393)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	161	721	213	565
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(3)	(11)	(4)	(13)
Koszty ogólnego zarządu	(52)	(154)	(51)	(155)
Pozostałe koszty operacyjne netto	(14)	(14)	-	(1)
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	92	542	158	396
Przychody finansowe netto	42	1.063	43	107
ZYSK BRUTTO	134	1.605	201	503
Bieżący podatek dochodowy	88	44	3	(48)
Odroczony podatek dochodowy	(4)	(27)	(8)	(3)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	218	1.622	196	452
INNE CAŁKOWITE DOCHODY				
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z wynikiem:				
Wyceny instrumentów zabezpieczających	(92)	(131)	(7)	(32)
Podatek odroczony	18	25	1	6
INNE DOCHODY ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY, NETTO	(74)	(106)	(6)	(26)
RAZEM CAŁKOWITE DOCHODY	144	1.516	190	426
ZYSK NETTO I ROZWODNIONY ZYSK NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ (W ZŁOTYCH)	0,12	0,87	0,10	0,24

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie 1. kwartalnej informacji finansowej

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na dzień 30 września 2019 <i>(niebadane)</i>	Stan na dzień 31 grudnia 2018 <i>(badane)</i> <i>dane przekształcone*</i>
AKTYWA TRWAŁE		
Rzeczowe aktywa trwałe	161	167
Wartości niematerialne	1	1
Prawo do użytkowania składników aktywów	20	-
Należności finansowe	12.960	13.000
Instrumenty pochodne i inne aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	132	115
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	33.025	32.024
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych	101	101
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16	19
	46.416	45.427
AKTYWA OBROTOWE		
Zapasy	57	4
Należności z tytułu podatku dochodowego	76	57
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	6.063	5.306
Instrumenty pochodne	324	231
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	737	51
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	39	235
	7.296	5.884
SUMA AKTYWÓW	53.712	51.311
KAPITAŁ WŁASNY		
Kapitał podstawowy	19.165	19.165
Kapitał zapasowy	19.669	19.872
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	(106)	(2)
Zyski zatrzymane	1.622	(201)
	40.350	38.834
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		
Rezerwy długoterminowe	18	16
Kredyty, pożyczki, obligacje	9.600	5.733
Instrumenty pochodne	158	24
Pozostałe zobowiązania	17	21
	9.793	5.794
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		
Rezerwy krótkoterminowe	1	9
Kredyty, pożyczki, obligacje, cash pooling	2.526	5.439
Instrumenty pochodne	274	164
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	698	840
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	70	231
	3.569	6.683
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	13.362	12.477
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ	53.712	51.311

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie 1. kwartalnej informacji finansowej

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2019 ROKU	19.165	19.872	(2)	(201)	38.834
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	1.622	1.622
Inne całkowite dochody	-	-	(104)	(2)	(106)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	(104)	1.620	1.516
Podział zysków lat ubiegłych	-	(203)	-	203	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2019 ROKU	19.165	19.669	(106)	1.622	40.350

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2018 ROKU	19.165	15.328	110	4.541	39.144
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	452	452
Inne całkowite dochody	-	-	(26)	-	(26)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	-	(26)	452	426
Podział zysków lat ubiegłych	-	4.544	-	(4.544)	-
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU	19.165	19.872	84	449	39.570

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres zakończony 30 września 2019 <i>(niebadane)</i>	Okres zakończony 30 września 2018 <i>(niebadane)</i>
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk brutto	1.605	503
Podatek dochodowy zapłacony	(168)	46
Korekty o pozycje:		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	9	10
Odsetki i dywidendy, netto	(1.084)	(96)
Zysk/ strata na działalności inwestycyjnej	(55)	52
Zmiana stanu należności	(335)	(13)
Zmiana stanu zapasów	(53)	(861)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(148)	(29)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych	(649)	26
Zmiana stanu rezerw	(8)	-
Różnice kursowe	11	-
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	(875)	(362)
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(3)	(2)
(Nabycie)/wykup obligacji emitowanych przez spółki Grupy PGE	228	(1.695)
Dywidendy otrzymane	950	46
Nabycie udziałów i akcji spółek zależnych	(1.016)	(176)
Udzielenie/(spłaty) pożyczek w ramach usługi cash pooling	(134)	662
Udzielenie pożyczek	(613)	(782)
Odsetki otrzymane	305	162
Spłata udzielonych pożyczek	2	260
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	(281)	(1.525)
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek, kredytów	5.033	1.870
Wpływy z tytułu emisji obligacji	1.400	-
Spłata pożyczek, kredytów i leasingu finansowego	(5.236)	-
Wykup wyemitowanych obligacji	-	(1.000)
Odsetki zapłacone	(236)	(180)
Pozostałe	(1)	(4)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	960	686
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW		
Różnice kursowe netto	(196)	(1.201)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	233	1.831
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU	37	630

1. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych

Nowe standardy i interpretacje, które weszły w życie 1 stycznia 2019 roku

Wpływ nowych standardów i interpretacji które weszły w życie 1 stycznia 2019 roku, a nie miały wpływu na jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki, został opisany szerzej w nocie 3 skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Efekt zastosowania MSSF 16 na jednostkowe sprawozdanie finansowe:

- Prawa do użytkowania składników aktywów oraz zobowiązania finansowe na dzień 1 stycznia 2019 roku wzrosły o 20 mln PLN.
- Zyski zatrzymane na 1 stycznia 2019 roku nie uległy zmianie.
- Wynik finansowy brutto za 9 miesięcy 2019 roku jest niższy o 188 tys. PLN.
- EBITDA za 9 miesięcy 2019 roku jest wyższa o 699 tys. PLN.

Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów zaprezentowano netto przychody i koszty finansowe.

W bieżącym okresie Spółka zdecydowała o zmianie prezentacji z działalności finansowej do działalności operacyjnej wycen instrumentów pochodnych związanych z handlem uprawnieniami do emisji CO₂. Handel uprawnieniami do emisji CO₂ na rzecz Grupy PGE stanowi podstawową działalność Spółki, dlatego zmieniona prezentacja lepiej odzwierciedla charakter prowadzonej działalności.

Spółka zdecydowała także o zmianie sposobu podziału należności i zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji na część długo i krótkoterminową. Dotychczasową wartość bieżącą generowanych przepływów pieniężnych zastąpiono metodą terminu płatności. Zdaniem Spółki zmieniona prezentacja w bardziej prawidłowy sposób przedstawia charakter tej pozycji.

Spółka przekształciła dane porównawcze prezentowane w sprawozdaniach z sytuacji finansowej oraz z całkowitych dochodów. Przekształcenie zostało przedstawione w poniższych tabelach.

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> dane publikowane	Prezentacja netto pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej	Zmiana ujęcia wyceny transakcji terminowych dotyczących obrotu CO ₂	3 m-ce zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> dane przekształcone
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	2.779	-	-	2.779
Koszt własny sprzedaży	(2.560)	-	(6)	(2.566)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	219	-	(6)	213
Pozostałe przychody operacyjne	2	(2)	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	2	-	-
Pozostałe koszty operacyjne netto	-	-	-	-
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	164	-	(6)	158
Przychody finansowe	138	(138)	-	-
Koszty finansowe	(101)	101	-	-
Przychody finansowe netto	-	37	6	43
ZYSK BRUTTO	201	-	-	201
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	196	-	-	196

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> dane publikowane	Prezentacja netto pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej	Zmiana ujęcia wyceny transakcji terminowych dotyczących obrotu CO ₂	9 m-cy zakończone 30 września 2018 <i>(niebadane)</i> dane przekształcone
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	7.958	-	-	7.958
Koszt własny sprzedaży	(7.351)	-	(42)	(7.393)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	607	-	(42)	565
Pozostałe przychody operacyjne	5	(5)	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	(6)	6	-	-
Pozostałe koszty operacyjne netto	-	(1)	-	(1)
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	438	-	(42)	396
Przychody finansowe	377	(377)	-	-
Koszty finansowe	(312)	312	-	-
Przychody finansowe netto	-	65	42	107
ZYSK BRUTTO	503	-	-	503
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	452	-	-	452

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	Stan na dzień 31 grudnia 2018 <i>dane publikowane</i>	Zmiana prezentacji	Stan na dzień 31 grudnia 2018 <i>dane przekształcone</i>
AKTYWA TRWAŁE, w tym:			
Należności finansowe	12.756	244	13.000
AKTYWA TRWAŁE ŁĄCZNIE	45.183	244	45.427
AKTYWA OBROTOWE, w tym:			
Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności	5.550	(244)	5.306
AKTYWA OBROTOWE ŁĄCZNIE	6.128	(244)	5.884
SUMA AKTYWÓW	51.311	-	51.311
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE, w tym:			
Kredyty, pożyczki, obligacje	5.628	105	5.733
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE ŁĄCZNIE	5.689	105	5.794
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE, w tym:			
Kredyty, pożyczki, obligacje, cash pooling	5.544	(105)	5.439
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE ŁĄCZNIE	6.788	(105)	6.683
RAZEM ZOBOWIĄZANIA	12.477	-	12.477
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ	51.311	-	51.311

III. Zatwierdzenie kwartalnego raportu finansowego

Niniejszy raport finansowy zawierający śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe GK PGE oraz kwartalną informację finansową PGE S.A. za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2019 roku został zatwierdzony do udostępnienia przez Zarząd jednostki dominującej dnia 12 listopada 2019 roku.

Warszawa, 12 listopada 2019 roku

Podpisy Członków Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Prezes Zarządu Henryk Baranowski

Wiceprezes Zarządu Wojciech Kowalczyk

Wiceprezes Zarządu Marek Pastuszko

Wiceprezes Zarządu Paweł Śliwa

Wiceprezes Zarządu Ryszard Wasilek

Wiceprezes Zarządu Emil Wojtowicz

Podpis osoby
odpowiedzialnej za
sporządzenie
sprawozdania
finansowego Michał Skiba
Dyrektor
Departamentu
Sprawozdawczości
i Podatków